

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1-1938, Trff. Arad

ARAD, ANUL 54. No. 291.

1939. decembrie 22., dâncek,

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Meghiusult az oroszok első támadása a Mannerheim-vonal ellen

Megérkeztek Finnországba a svéd önkéntes csapatok — A volt berlini francia nagykövét már májusban jelentette az orosz-német közeledést

Katonai gyázpompával eltemették a Graf von Spee öngyilkos kapitányát

Helsinki. A finnek hetek óta ellenállnak az orosz támadásnak. Az oroszok taktikája abból állt eddig, hogy minden tervszerűség nélkül tömegekkel hajtották végre a támadásokat. Ez első sorban is sok harcokcsíjuk elvesztésével járt. A szovjet tüzérség a lövedékeket hihetetlen módon pazarolta. A szovjetrepülők pedig a háború kezdetén alacsonyán szállva, a falvak és a városok elpusztítására törekedtek és közben a polgári lakosságot sem kímélték. Így aztán a finnek léghárítói is könnyen pusztították a szovjet repülőgépeket és negyvenet lőttek le közülük. Hadműveleteket végzett a szovjet flotta is és a könnví hadihajók több ízben bombázták a finn parti ütegeket. Ennek eredménye több szovjet hadihajó elvesztése volt. A harc mindvégig egyenetlen maradt, de a finnek továbbra is folytatják az ellenállást, amely sikeres is lenne, ha gyors támogatást kapnának.

Megérkeztek a svéd önkéntesek

Párisi jelentés szerint a szovjetrepülők a szardai légitámadás során 27 polgári személyt lőttek le, akiknek nagyrésze meghalt, kisebbik része súlyosan megsebesült. Megtámadták az orosz repülők Raumo kikötőben egy utra induló hajót is. Meg nem erősített hírek szerint a finnek szardán 6 ellenséges repülőgépet lelőttek. A murmanski vasutvonal ellen finn repülők bombatámadást hajtottak végre.

A svéd önkéntes alakulat már is több ezer főből áll és főparancsnokuk Linder tábornok, aki a finn függetlenségi harcokban is résztvett és kiüntette magát. Linder a svéd hadseregben ezredes volt.

Helsinki. A finn csapatok heves támadást intéztek az orosz kézre került Salla város visszafoglalása érdekében. A nagy csaták közben az oroszok rengeteg embert veszítettek és sok hadianyagot hagytak a csatatéren visszavonulásuk előtt. Salla várost a finnek azonban még nem tudták visszafoglalni. A finn csapatok csütörtökön egyébként

80 teherautóból álló karavánt fogtak el, mely élelmiszert szállított az orosz csapatoknak.

A svéd önkéntesek jelentős csoportja csütörtökön elutazott Finnországba. A svéd önkéntesek beöltözve és teljesen felszerelve indultak el a finnországi harcok felé.

Róma. A Tribuna párisi jelentése szerint a lefőbb haditanács elhatározta hogy sürgősségséget nyújt Finnországnak a szovjetek ellen.

Finnország kevesebb hadianyagot kap Angliától, mint amennyire szüksége van

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint londoni finn körökben kijelentették, hogy Finnország kap ugyan hadianyagot Angliától, de sajnos nem annyit, amennyire szüksége van. Az Angliában vásárolt Blenheim-rendszerű repülőgépek eredményei teljesen kielégítőek és jobbakként a legkiválóbb orosz repülőgépek. Sajnos a finn léghaderő számbeli megmélyenlatta az oroszokénak.

Helsinki. Csütörtökön délelőtt 8-10 szovjet repülőgép támadást intézett a finn főváros ellen.

Kopenhága. Dániában mozgalom indult meg dán önkéntes hadtest létesítésére, amelyet Finnországba küldenek.

A finn hadijelentés szerint a karéliei félszigeten

tegnap az orosz csapatok 100 harcokcsi támogatásával rohamra indultak. Az arcvonal többi részén is heves támadásokat indítottak a szovjet csapatok. A finnek minden rohamot visszavertek, 26 nehéz szovjet tankot elfogtak és többet megsemmisítettek.

A keleti hadszíntéren a finn csapatok Salla irányában előnyomultak és nagy hadizsákmányt ejtettek. A petsamói arcvonalon a finnek Karne-tierviig visszavonultak. A légi tevékenység december 19-én volt a legélénkebb a háború kitörése óta. A bombázások igen sok áldozatot követeltek. Mintegy 200 szovjet repülőgép támadta meg tegnap Finnországot. A nap folyamán a finnek 20 szovjet gépet lelőttek. A légi haderő Salviervi közelében sikerrel bombázta a szovjet élélmiszerszállító csapatokat.

Osló. (Rador.) A Leningrad-murmanszki vasutvonal egy részét hét legmodernebb finn repülőgép bombázta. Az Arbeider Bladet című lap jelentése szerint a finnek Soumisaalminál ellentámadást kezdtek.

Kopenhágából jelentik: A Politiken című lap moszkvai munkatársa szerint a szovjet fővárosban és Leningrádban lérvédelmi óvintézkedéseket fogantatosítottak. Kedden és szardán este Moszkvát teljesen elsötétítették. Ugy hírik, hogy a Kremben léghárító ütegeket szerelték fel az esetleges finn léghaderő támadásainak elhárítása céljából. Ezt a támadást a finn repülők olasz és angol gépekkel hajtánák végre. (Rador.)

A gépek több bombát dobtak le. A szilánkok egy embert megsebesítettek és több házat megromgáltak. Az anyagi kár azonban nem jelentős.

Campere. Csütörtök délután légiriadót rendeltek el a városban, mert több szovjet gép támadást intézett a helység ellen. Az ellenséges gépek mintegy kétezer méter magasságban repültek. A léghárító ütegek működésbe léptek, majd vadászgépek szálltak fel és egy ellenséges gépet lelőttek, a többi elmenekült.

Eredménytelen támadás

Róma. A finn hadihelyzettel kapcsolatban a Messagero azt írja, hogyha igaz az, hogy Stalin hatvanadik születésnapján Finnországot akarta megkapni, akkor még sokáig kell várnia. A római lapok szerint az orosz hadvezetéség kénytelen volt súlyos megszorításokat alkalmazni a sorozatos sikertelenségek miatt. Hír szerint 5 tábornokot és ugyanennyi ezredparancsnokot csaptak el. Az a tény, hogy az oroszok észak felől előnyomulnak, még nem jelent segítséget, mert a nagy csata a karéliei szoroson folyik, még pedig az oroszok számára kedvezőtlen körülmények között. A finnek nem tagadják aggodalmukat, de mégis biznak, hogy az ütközet az ő győzelmükkel végződik.

Az olasz lapok szerint

a szovjetcsapatok első nagyszülű támadása a Mannerheim vonalak ellen meghiusult, annak ellenére, hogy mindenütt új csapatokat és igen sok harcokcsívet vetettek az ütközetbe. Anyagi és emberáldozat ellenére sem sikerült az áttörés.

A támadás szardán kezdődött és a Ladogánál Mannerheim tábornok személyesen vezette csapatait, amikor visszaverték a nagy támadást. Helsinkiben a lelkesedés a legmagasabb fokra hágott, mert amint mondják,

ezer finn halottal szemben az oroszok huszonezezer katonát veszítettek.

Ezzel ugyan az arányszám még nem állott helyre, mert a finnek szerint az 1:50-hez arányt kell elérni.

Az oroszok elfoglalták Petsamót

Párisból jelentik: A francia fővárosba érkezett hírek szerint Petsamo és környéke orosz kézre került. Ez a tény azonban — hangsúlyozta az újságíróknak adott nyilatkozatában Wallenius tábornok, az északi finn haderő parancsnoka — stratégiai szempontból semmi jelentőséggel sem bír. A finn haderő továbbra is folytatja a küzdelmet és bizik erejében.

Svéd hajó katasztrófája az angol partok közelében

London. A Mars nevű 1449 tonnás svéd gőzös az angol partok közelében aknára futott, és elsüllyedt. A hajó 7 matróza életét veszítette.

Az USA közvéleménye Finnország mellett

Newyork. (Rador.) A Madison Squereen nagygyűlés volt Finnország javára és ezen több mint 10 ezer ember vett részt. A gyűlésen Hoover volt köztársasági elnök és La Guardia, Newyork város főpolgármestere elnököltek. Hoover felkérte a jelenlevőket, hogy adománvaikkal támogassák Finnország polgári lakosságát.

Greta Garbo titokban elszállította családját Svédországból

Londonból jelentik: Mint a Daily Herald Newyorkból jelenti, Greta Garbo, a híres svéd filmszínésznő családját titokban Svédországból Hollywoodba szállította, attól tartva, hogy a finn-orosz háború a skandináv országokra is áterjedhet. A művésznő több héttel ezelőtt megjósolta a finn-orosz háború kitörését és intézkedett, hogy anyja, Ann Greta Gustafsson és fivére, Hollywoodba utazzanak.

A legfinomabb minőségű **szaloncukorkák** gyönyörű esomagolásban, **csokoládéfigurák** legolcsóbban **Mihályi-cukrászdában**, Str. Eminescu (Corso-mozsi vasaszerben).

Torták, parfált, fagyaltok a legfinomabb kivitelben, rendelésre pontosan szállítanak.

Eltették az öngyilkos Landsdorff kapitányt

Buenos Aires. Landsdorff kapitány öngyilkos sága elkövetése előtt kedden, délelőtt engedélyt kapott, hogy ellenőrzés és tanúk nélkül beszélhesse embereivel. Ezekkel közölte, hogy felsőbb parancsra feladta hajóját és ezek után, mint tengerész befejezték tekinteli feladatát. Nem sokkal ezután követte el az öngyilkosságot a kapitány.

Landsdorff kapitányt csütörtökön délelőtt eltemették Buenos Airesben. A temetésen résztvett a német követség tisztviselői gárdája, valamint a Graf Spee hadihajó legénysége.

Az argentin kormány rendeletet adott ki a Graf Spee legénységének internálásáról.

A német birodalmi kormány formális tiltakozást jelentett be az intézkedés ellen és hivatkozott arra, hogy nem lehet internálni olyan hajótöröttet, akik semleges területen szálltak partra. A holland kormány sem internálta hasonló esetben a német hajók legénységét, hanem szabadonbocsátta őket.

A Német Távirati Iroda buenos-aires-i jelentés alapján közli, hogy Ortiz köztársasági elnök aláírta azt a rendeletet, amelynek alapján az Admirál Graf Spee tisztjeit Buenos Airesben internálják, illetve becsületszavukat veszik, hogy a rendőrség irásos engedélye nélkül nem hagyják el a várost. A legénységet az egyik központi tartományban internálják.

Páris. (Rador.) A csütörtökön megjelent újságok hosszasan foglalkoznak Landsdorff kapitány öngyilkosságával és kiemelik azokat a drámai körülményeket, amiért tettét elkövette, másrészt Hitler kancellárnak a semleges országokkal

szembeni szándékával foglalkoznak.

A Petit Parisien azt írja, hogy az Admirál Graf Spee felsőbb parancsra saját legénysége süllyesztette el, bár kapitányával az élen készen állott a harcra. Landsdorff kapitány nem tudta feladni hajójának elvesztését és a tengerész-hagyományokhoz híven öngyilkos lett.

A Le Matin a semleges országok problémájával foglalkozik. Belgium, Hollandia és Luxemburg a Maginot- és a Siegfried-vonalak által vannak körülvéve és különleges földrajzi helyzetük-nél fogva a háborus zónába esnek. Emiatt könnyen lehetséges, hogy akarattuk ellenére belesodródjanak a háborúba.

London. (Rador.) Az összes angol lapok kivétel nélkül nagy terjedelmű cikkekben foglalkoznak az Admirál Graf von Spee kapitánynak tragikus halálával és a legnagyobb tisztelet hangján emlékeznek meg korrek magatartásáról, aminek tanujelét adta a montevideói tengeri ütközet előtt és után.

A parancsok következtét saját embereiket és angol foglyokat életét megmenteni. Az angol lapok ebben az öngyilkosságban a nemzeti szocialista politika elleni tiltakozást látják.

A News Chronicle megállapítja, hogy Landsdorff kapitány tette a német haditengerészet tisztjének becsületére válik.

Zürich. A Columbus német személynéző hajó még mindig lángokban áll és lassan süllyed. Az eddigi jelentésekkel szemben a személyzet 54 tagja már hiányzik. A hajó megmentett legénységének jórészét Elis Islandon partraszállították.

Páris. A francia hadijelentés közli, hogy a Saar mentén mindkét részről járőrtelenség volt.

Amsterdam. Ideérkezett hírek közlik, hogy egy német bombavető repülőgép a Shetland-szigetek közelében megtámadott hat angol aknakutató hajót. Az egyik hajónak sikerült elérni a szigetet és a hajó legénysége elmondotta, hogy egy másik aknakutató hajóról füstfelhőt láttak felszállni.

Angol-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások

Belgrád. A jugoszláv-angol előzetes kereskedelmi egyezmény megkötésére vonatkozó tárgyalások befejeződtek. Az egyezmény a két állam közötti árucseréforgalom fokozását biztosítja. A végleges egyezmény megkötésére januárban kerül sor és az ezzel kapcsolatos tárgyalásokat Londonban folytatják.

Leon Blum zárt parlamenti ülést kér.

Párisból jelentik: A képviselőház szocialista csoportja megbízta Leon Blumot, hogy a csütörtöki tanácskozáson javasolja a képviselőház zárt ülésének az összehívását. (Rador.)

Afganisztán mozgósított

Kabul. Az afgán minisztertanács elhatározta, hogy elrendelt az általános mozgósítást. Nyomban a minisztertanács határozata után elrendelték Afganisztánban a mozgósítást. A szovjet-afgán határ szigorú ellenőrzését is elrendelték.

Róma. Az olasz sajtó vezető helyen foglalkozik az afgán mozgósítás hírével és nagy jelentőséget tulajdonít annak. A Messagero "Az iszlám mozgósít a bolsevizmus ellen" cím alatt közli az erre vonatkozó híreket.

Páris. A Continental Press jelenti: A török hadügyminiszterium intézkedésére nagyobb csapatokat vontak össze a Kaukázus mentén. Ez több, mint egyszerű óvatossági intézkedés. Indiában ugyancsak nagyobb csapatokat vezényeltek az orosz-indiai határra. A francia kormány szintén katonai jellegű intézkedéseket rendelt el Ázsiában. Anglia, Franciaország és Törökország készenlétbe helyezték haderőiket, ha szükséges, szembeszállhassanak az esetleges támadással.

Több jel arra mutat — hangoztatja a Continental Press — hogy a háború rövidebb vagy hosszabb időn belül Ázsiára is ki fog terjedni.

Minisztertanács Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Csütörtök este 7 órakor a kormány minisztertanácsra ült össze. Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, kormányelnök elnökletével a minisztertanács megtárgyalta és elintézte a napirenden lévő ügyeket. A minisztertanács este 8 órakor lezárta ülést.

Kigyulladt egy német tulajdonban lévő jugoszláviai kendergyár

Belgrád. A bácskapalánkai kendergyárban szerdán délután tűz keletkezett, amely olyan gyorsan terjedt el, hogy a gyárat nem lehetett megmenteni. Ez már a harmadik német kézen lévő jugoszláviai kendergyár, amely rövid idő alatt a lángok martaléka lett. A kár igen nagy.

Karácsonyi vásár Női és férfi harisnyák 19, 29, 39 lei
Női selyemharisnyák 39, 49, 59 lei
Szvetterek — — 90—190 lei-ig **Gólya-áruházban**
Arad, Str. Motlanu 1. szám

Coulondre berlini francia nagykövet már májusban jelentést tett a készülő német-orsz szövetségről

Párisból jelentik: A francia kormány csütörtökön nyilvánosságra hozta azt az okmánygyűjteményt, amely 1938. szeptemberétől 1939. szeptemberéig, vagyis a háború kitörése napjáig összegyűjtött diplomáciai jegyzékeket tartalmazza. Ezek között szerepel Coulondre, Franciaország volt legutolsó berlini nagykövetének május 7-én küldött távirata, amelyben közölte kormányával, hogy Németország háborúra készül és bizonyosnak látja, hogy Németország a Szovjet felé orientálódik és vele keres barátságot. Az összegyűjtött történelmi jelentőségű okmányokat azért hozták nyilvánosságra, hogy az utókor ítélőszéke döntse el, hogy a mostani háborúért kit terhel a felelősség.

VI. György kihallgatáson fogadta Darlan tengernagyot

Londonból jelentik: György angol király csütörtökön kihallgatáson fogadta Darlan tengernagyot, a francia tengeri haderők főparancsnokát.

Nagybritannia uralkodója elítélően nyilatkozott a német repülőknél védtelen angol látászhajók elleni támadásáról, az angol mezőgazdasági és halászati minisztériumban tett látogatása alkalmával. (Rador.)

London. Ottawai hírek szerint Rogers kanadai nemzetvédelmi miniszter bejelentette, hogy az első kanadai légitánc, amelyet Európába küldenek a 106-os számú lesz, amelynek a winnipegi Vogliet lesz a parancsnoka.

Német repülők Belgium fölött

Brüsszelből jelentik: Csütörtökön több idegen repülőgép jelent meg belga terület fölött. Az idegen repülőgépek Luxemburg és Liege fölé is megjelentek. Belga vadászgépek azonnal a levegőbe emelkedtek és megállapították, hogy német gépek sértették meg Belgium semleges területét. A német gépek tüzetni kezdtek a belga vadászgépekre, amelyek azonban elűzték az idegen repülőket.

Németország nem szállít kokszt Belgiumba és Luxemburgba

Zürich. A német kormány beszüntette a kokszt szállítást Belgiumnak és Luxemburgnak. Ennek következtében a luxemburgi nagy vas- és acél-

kohók kénytelenek lesznek leállni. Belgium és Luxemburg tárgyalásokat kezdett az angol szén- és kokszt-behozatalról.

Az elkobzott dugárak

Londonból jelentik: Az angol hadigazdasági minisztérium hivatalos közlése szerint a háború kezdete óta a brit hadihajók 510 ezer tonna Németországnak szánt dugarut foboztak el. 303 angol és 1228 semleges hajót vizsgáltak át, ebből lefoglaltak 66 hajót, míg 1039 hajót szabadon bocsátottak. A francia haderő által elkobzott áruval együtt lefoglalt dugárak súlya eléri a 870 ezer tonnát. (Rador.)

Folynak a német-orsz gazdasági tárgyalások

Amsterdam. A szovjet-német gazdasági tárgyalásokkal kapcsolatban úgy tudják, hogy a tárgyalásoknak nem célja újabb egyezmény megkötése, hanem csak a már meglévő egyezmény keretén belül a részletkérdések megbeszélése. A moszkvai tanácskozásokon szöbakerülnek a szállítási és közlekedési kérdések is.

A hadijelentések

Berlin. A német hivatalos jelentés közli, hogy nyugaton vajamivel élénkebb helyi tűzérési tevékenységet fejtettek ki. A német vadászpilóták jelentéket egy francia repülőgépet, amint az átrepült a határon.

Oriási hóvihár Bucurestiben

A vonatok késéssel indulnak

Bucuresti. Oriási erejű hóvihár dühöngött tegnap éjjel a fővárosban. A szél sebessége 90 kilométer volt óránként. Emiatt rövidzárlat keletkezett és a villamosok több órán keresztül nem közlekedhettek. Sok ház tetőzetét lesodorta a szél, amely cégtáblákat szakított le és fákat csavart ki gyökereitől a parkokból. Az így keletkezett akadályok miatt a forgalmat csak nehezen lehetett lebonyolítani. A Venus-pálya kerítését a szélvihár kidöntötte. Az országban számos helyen a telefon és táviró összeköttetés megszakadt.

Az északkeletről jövő szokatlanul erős szél-

vihár miatt a vonatok csak nagy késéssel futottak be a főváros állomására. A brassói személyvonat 104, a cernăuți gyors 65, a pișesti személy 56, a szebeni személy 53, a constantai személy 51, a nagyváradi gyors 49, a iasi gyors 42, a galati gyors 31, a chisinaui gyors 15 perces késéssel érkezett Bucurestibe. Hasonlóképpen a többi vonat is lényeges késéssel közlekedtek. Valószínűnek tűnik, hogy egyes vonalakat a megindult havazás eltarthatja. Erre főképpen a Baragan síkságon, Dél-bessarábiában és Dobrudzsában lehet számítani. A Dunán minden tevékenység szünetel.

Az olasz uralkodópár XII. Pius pápánál

A Szentatya december 28-án adja vissza a látogatást

Róma. Viktor Emánuel olasz király és abesszin császárné, valamint a királyné és császárné ma délelőtt 10 óra 30 perckor látogatást tett XII. Pius pápa Őszentségénél. A látogatás fényes külsőségek között ment végbe.

Óriási tömegek várahoztak a kordont képező csapatok mögött Róma uccáin, hogy végignézhesék a királyi kíséretet, amelynek közepén a királyi pár kocsija haladt a Vatikán felé, hogy hivatalos látogatást tegyen XII. Pius pápánál. Az olasz főváros összes templomaiban megkondultak a harangok, amikor az olasz királyi pár kocsija elindult és addig zugtak, amíg a diszes menet a Vatikán város háttárhoz ért. Saratini márki, a Vatikán város kormányzója és Pacelli márki, a Vatikán állam tanácsosa fogadták az olasz uralkodópárt. Ezután az olasz felségek autója behajtatott a kísérettel a Vatikán kapuján. Itt Rusconi herceg nyitotta ki a királyi autót aajtáját és segítette az uralkodópárnak a leszállásban. Viktor Emánuel király és császárnéjával és Ciano gróf valamint több magasrangú személyiség kíséretében léptek be a pápai palota kapuján, majd a Clementina-teremben keresztülhaladva XII. Pius pápa a kisteremben fogadta a felségeket. A király az első tábornagyi egyenruhát viselte, míg a királyné a savoyai ház kiváltságaihoz képest fehérécsipkeruhába volt öltözve.

A mai fogadáson

a pápa hosszasan elbeszélgetett a nála megjelent olasz uralkodópárral. A megbeszélés után a Szentatya Ciano külügyminisztert fogadta.

A látogatás után a pápa kikísérte magas vendégeit a terem ajtáig. Az olasz uralkodópár látogatást tett Maglione biboros államtitkárnál, majd a Szent Péter székesegyházban. Az uralkodó hitvesével és kíséretével együtt rövid tartózkodás után visszatért a Quirinalpalotába.

A látogatásnak az olasz sajtó szerint politikai jelentősége is van, mert megdönti azt a téves hitet, hogy a Vatikán s a fasiszta Itália között feszült lenne a viszony.

XII. Pius pápa december 28-án személyesen adja vissza az olasz uralkodópár látogatását. 1870. óta most történt meg először, hogy a pápa személyesen adja vissza egy állam uralkodójának látogatását. Eddig ezeket a látogatásokat a Szentatya a biboros államtitkár által adta vissza. (Rador).

Praktikus ajándékok:

Harisnya, kötöttáru, retikül

BÁRSONY

áruházban szerezhetők be legelőnyösebben
Neuman-palota.

Meleg ünneplésben részesítették Marta Alexandru dr. kormányzót hetvenedik születésnapja alkalmából

Vlad Alexandru tábornok polgármester pohárköszöntője a díszében

Temesvári munkatársunk jelenti: *Marta Alexandru dr.* Temes-tartomány királyi helytartója tegnap ülte meg születésének hetvenedik évfordulóját. Ebből az alkalmából a helytartóság nagytermében összesereglettek a helytartóság és a prefektúra tisztviselői és tisztviselői, akik valamennyien az újjászülés frontjának egyenruhájában várahozták *Marta Alexandru dr.* királyi helytartót.

A tisztviselőkön kívül az öt vármegye prefektusa, így *Stinghe Dimitrie* ezredes, Arad-

vármegye prefektusa és valamennyi temes-tartományi város főpolgármestere, többek között természetesen *Vlad Alexandru* tábornok, Arad város főpolgármestere is jelen volt, hogy üdvözölhesse a helytartót születésnapja alkalmával. Amikor a helytartó a terembe lépett, lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták az egybegyűlteket, majd *Ciupe Gheorghe dr.* vezértitkár köszöntötte *Marta Alexandru dr.-t.* A vezértitkár szívből jövő meleg szavakkal mutatott rá arra a tüneményes pályára, amelyet *Marta Alexandru dr.* befutott. Ismertette mint gyvédet, majd a magasrangú bíró életutját vázolta és végül rámutatott arra a két esztendőre, amit *Marta dr.* mint helytartó fíradhatatlanul átdolgozott Temes-tartomány és az ország érdekében.

A beszéd után *dr. Ciupe Gheorghe* vezértitkár átnyújtotta a tisztviselők születésnap ajándékát, mely a helytartó életnagyságu portréja. A művészi munka *Pop Alexandru* szatmári festőművész munkáját dicséri.

Marta dr. helytartó meghatva vette át az ajándékot és megindult hangon köszönte meg *dr. Ciupe* üdvözlő beszédét. Válaszában rámutatott arra, hogy munkájának pontos teljesítéséhez minden alkalommal nagymértékben hozzájárultak lelkes munkatársai is. A helytartóságon is ezt a lelkes és hazaszeretettől átfűtött munkát látta meg a tisztviselők ügykezelésében és bizonyos, hogy munkatársaival hasznosan tud továbbra is Temes-tartomány, érdekében dolgozni.

A királyi helytartó innen az Itélőtáblára vonult, ahol már várta az egybegyűlt bírói kar, továbbá az ügyvédi kamara tagjai is. *Marta dr.* helytartót az egybegyűlteket nevében *Lungulescu Ilie dr.* táblai főelnök nagyhatású beszédében üdvözölte, melyre a helytartó elérzékenyülten hangon mondott köszönetet.

Déli egy órakor a helytartóság egyik külön termében negyven személyes közebed volt, melyen a helytartó egészségére *Vlad Alexandru* tábornok, Arad városának főpolgármestere és *Bengliu* ezredes, Hunyad megye prefektusa mondottak pohárköszöntőket.

A közebed közönsége hosszú ideig volt együtt és melegen üdvözölte Temes-tartomány helytartóját, aki fíradhatatlan munkásságával és igazságszeretettel úgy közvetlen munkatársai, mint pedig a nagyközönség szeretetét vívta ki.

„A gyűlölet útja veszedelmes“

Magier Andrei dr. görögkeleti püspök karácsonyi pásztorlevele a gyűlölködés által ösztökélt háborúról és arról, hogy

az örök életre vezető út csakis a szeretet

Arad és Bánság görögkeleti püspöke, *Magier Andrei dr.* közelmúltban adta ki karácsonyi pásztorlevelét, amelyben a legnemesebb érzésektől áthatva, az emberi gyűlölködések ellen emeli fel szavát a béke ünnepe előtt.

— Az örök és változhatatlan Isten minden karácsonykor elküldi az ő elsőszülött Fiát — írja a karácsonyi pásztorlevelével bevezetésében. — A földreszálló Kisdéd, aki a megváltó békés eszmét hozta a világra, most csak gyűlölködést és szenvedést talál, mert a nagy és hatalmas népek háborúba keveredtek és a gyengébb országok aggodalommal a szívükben ért állanak, mert nem tudják, mit hoz a holnap... Minden ország népét most áthatja a jövődtől való félelem, — amidőn ég a hárs, mindenki fél a szél által sodrott szikráktól.

A főpásztor mély gondolatokkal ékes karácsonyi levelében feltárja, hogy a nyugtalansággal teli korunkat Krisztus jövelete előtti korról hasonlíthatjuk össze, azonban nagy a különbség: annak idején nem alkotta még meg az ember a mai romboló fegyvereket. Senki sem gondolhatta akkor, hogy a háború rémségei nemcsak a szárazon és vizen, hanem a levegőben is fenyegetnek. *Ki sejtette akkor, hogy nagy sebességgel repülőgépek hoznak majd pusztulást a világra... A tenger mélyén delejes aknák várnak a gyanútlanul haladó hajókra és önműködő fegyverek tömege kaszálja az embereket.*

— Valóban az ember hatalmas és félelmetes erőre tett szert: a szenvedés, a halál ter-

jesztésének veszedelmes erejére. És milyen jelentéktelenek ezekkel szemben azok a felfedezések, amelyek az emberiség javát szolgálják.

— A dölyf és a gyűlölet az oka minden emberi szenvedésnek — írja a főpásztor. — Vajon a népek közötti Istenfélelem nélküli és mérgezett lelki emberek által felházt gyűlölet lelohadj-e a kintott vér által? — Nem, mert sem a dölyf, sem a gyűlölet nem tűnhet el, mert átok lebeg felettük. Az ember lelki vakaságba sülved, — Mindaddig a vigasztalanság sötétségében tévelygünk, a míg az egymás iránti gyűlölet tölti el lelkünket.

A görögkeleti főpásztor ezután a gyűlölködés által ösztökélt háború valódi okával foglalkozik s megrendítő szavakkal tárja fel, hogy a külső háborúk mindig a belső lelkiháború következményei. — Rendezzük előbb a lelkünk ügyét, — írja, — ha azt akarjuk, hogy újból béke uralkodjék az emberek között. Az ember, aki önerejéből most csak rombolásra képes, egyedül a Mindenható segítségével képes arra, hogy a romokból ismét mindent felépítsen. Most újra elküldi az Ő elsőszülött Fiát, hogy békét teremtsen az emberek lelkében. A Béke útját készítik el tehát, előbb a saját lelkünkben, azután a felebarátunk szívében. A gyűlölet ereje veszedelmes. A megváltó Jézus megmutatta, hogy az örök életre vezető út csakis a szeretet útja...

URANIA

TeL.: 1232.

Ma szünet. Holnap szenzációs kettős műsor!

Szórakozni karácsonykor legkellemesebben csak **TAVERNÁBAN** lehet. Asztal előjegyzés telefonon: 2177.

„Menyből az angyal...”

A Jézuska aradi műhelyében

A karácsonyi cikkek készítésének kulisszatitkai

Karácsony... A szürke égből ilyenkor nagy petyhekben szökötgő hó, szánkák csilingeinek az uccákon s mi boldogan tekintünk ki a meleg szobából a jégvirágos ablakokon keresztül az uccára.

Most is karácsony előtt állunk, azonban az ideai karácsony lényegesen különbözik a tavalyitól. Aggódva gondolkodunk arra, hogy emberek ezrei a szeretet ünnepeit lövészárkokban töltik és ajándékok helyett fegyvert szorongatnak kezükben. Sok helyen ekzisztenciabeszorások szórják a csillagok és a gyertyalángokat gyújtóbombák röpiük széljével a világba. Számosak ajkán megfagy az ünnepi mosoly, mert férjeikre és fiukra gondolnak, kik látszólag gubbasztanak fedezékek mélyén. A gyermekek azonban épp úgy, mint eddig, most is bizakodóan néznek az ünnep elé, mert tudják, hogy a Jézuska, aki szereti az embereket, most sem szűn le őrös kezekkel a mennyből.

Kalotaszegi és gyergyói fenyők között Aradon...

Jézuska műhelyében erősen készül a karácsony. Az aradi uccákon is napok óta megeléknélt az élet. A karácsonyfaárnsok szintén megjelentek már: abrudiak, vaskóiak, rézbányaiak, bihariudóie, stb. Az egyik udvarban azonban különös kiállítású erdélyi halinaruhás emberrel találkoztunk, aki kérdésünkre, hogy hova való, ezt felelte:

— Én kérem kalotaszegi vónék... — feleli elgondolkodva. Csak most kaptunk az egész országban engedélyt az erdőirtásra, így hát osztán csak most gyűjtünk a fákkal. Ide Aradra másfél vagonnal hoztunk. Sokat vittek azonban Temesvárra, Váradra, Kolozsvárra, Budapestre és még nagyon sokféle. Itt a szomszédban két vagon karácsonyfa van, melyeket a székegyháziak hoztak... Gyergyó melől, Várhegyről. A székegyek azonban átadják árúikat aradiaknak és hazamentek...

Itt állnak a kalotaszegi és gyergyói fenyők, melyekből a fellegekbe továbbító havasok iljaja szájjal felénk, várják, hogy meleg szobákba vigyük őket, akik eddig messzi bércek büszke oldalait díszítették, tavóli nagyvárosokban hervadjanak el. A csupasz fenyőfa azonban még nem nevez-

Ahol percek alatt elkészítenek egy „aranyórá” és a savanyucukrot márványasztalon nyújtják

A csokoládé-figurák gyárában, melynek tulajdonosa Szatmári Rudolf, — szintén nagy a sürgés-forgás. Fiatal munkásleányok hatalmas tejsikkel és tájcsakkal megakodva igyekeznek egyik helyiségből a másikba. Az egyik sarokban apró kis hengerek pöfögnek és nagy tábla öntik terményüket a csokoládékrémet. Távollabb egy csodálatos villanykapcsoló remegőasztal van, melyen kísértetiesen reszkegnek a csokoládéval tele formák.

Ez a higiénikus eljárás. Ugyanis kisebb üzemekben a munkások a kezükkel simítják el a formákba tett csokoládét. Ma ez villanszerkezettel megy.

Különös hűtőszobába érünk, ahol a formákba tett csokoládé tehát linnen a gyár felső részében elhelyezett fűtés, világos termekbe jutunk. Már messziről hallatszik a munkásleányok csengő éneke.

Ezek a csomagolóhelyiségek. A formákba öntött és megtöltött csokoládékat idehozzák fel. Itt azután arany és ezüst papirokba csomagolják őket. A belső termekben azután már a vidéki expedíciós csomagokat készílik el, vagyis dobozokba, jádákba csomagolják az árut, mely azután rendeltetési helyére jutva annyi örömet szerez apróságainak, — Az egyik asztalán kis „aranyórákat” percek alatt elkészít egy ügyes „ékszerész”-csomagoló. A csokoládéórát aranypapírba helyezi, szallagot tesz rá és már viheti is az Angyal a karácsonyfa. A fiatal munkásleányoknak vidáman csillag a szemé, hiszen tudják, hogy gyermekek örömeit készítik most el, mert itt a csodák, melyeket a kirakatokban oly gyönyörűséggel néz a gyermek, s — ne tagadjuk — mely a felnőttek is oly jól esik. — A szaloncukrokra térünk át. Újból remegünk az alsó helyiségekbe, ahol kátlanokban rotyogó folyadékot megpudjuk, hogy az szaloncukor melyet tölcseren öntenek formákba és külön teremben kandiroznak. Az egyik szobában vas-

hető karácsonyfa. Fej is kell díszíteni, hogy az „szalonképes” legyen. Egy gépen ördögi sebességgel forog négy selyem és két fémszáitekeres, melyek összefonódva az ezüstangyalhajat készítik. A gép egy gyalupadhoz hasonló szerkezet, mely villanykapcsolója működik. A Str. I. Decemvrie utcában működik időszakonként Aradon az ország legelső ilyenmü üzeme.

Dobon göndörítik az üvegrudat s leher angyalhaj lesz belőle

Két tömör üvegrudat hoznak, egy keményebb és egy puhábbat. Ezeket egy különös gépbe teszik, amelyen kerekekenforgó kocsiszerkezet van. Erre helyezik az üvegrudakat, amely azokat benzinláng felé tolja, az üvegek e felett megolvadnak és egy előtűt forgó hatalmas fadó otdalára lesznek vetve. Az üveg ekkor már teljesen szálas puha hajszerűvé válik. A puhább üveg jobban összeugrik, magával rántja a keményebb üveget is, mely áltál az egész angyalhajat hullámokat kap. Ezt azután levágják és dobozokba helyezik. Ilyen prózai eljárással készítik a fehér étherikusan finom, göndör angyalhajat.

A gyár másik termében benzinláng felett formálják, fújják az üvegszöböl a kis üveggömböket, melyeket azután ezüstnitrát és lugvegyülekkel fonsoroznak ezüstszínűre. Ezt azután különféle festékekkel festik tarkára és ragasztott, festett üvegorral díszítik. A különleges alakú gömböket kis porcellánformákba fújják. Más gömböket kézzel festenek. A gyermekek e kedvenc csecsebecsét azután gondosan bélelt dobozokban tesznek felre, hogy a Jézuska azokat rendeltetési helyükre juttassa.

A csillagszórók nagyon egyszerű eljárással készülnek. Vasport, báriumot, dextrint és különféle vegyi anyagokat összekeverve masszát készítenek, melyekbe azután belemártják a drópot, ezeket megszáritják és kész a csillagszóró.

A dobozokban eljett csillogó arany- és ezüstgömbök és üvegalmak még tíz év után is ugyanolyan frissességgel mosolyognak reánk, mint amikor először díszítettük vele karácsonyfaunkat.

tag márványasztalon nyújtófaival nyujtanak egy zöld üvegmasszát. Talán eitévedtünk...

— Ez az üvegnek játszó massa a még ki nem formázott savanyucukor — magyarázza fáradhatatlan vezetőnk — melyet különleges villanyvágó szerkezettel formálunk ki és szintén száritunk. — Tényleg hatalmas szitákon száradnak a savanyucukrok ezrei szaloncukrok társaságában, melyek azután a gyár felső termében lesznek selyem és szianolpapírba csomagolva, hogy megédesítsék karácsonyi ünnepeinket...

A „Marokko” és utódja a „Tower”

Mikor már készen áll a feldíszített karácsonyfa csillogó üvegsodáival és cukorcsemegéivel, az ágakon áhíthatosan égő gyertyácskáiával és a sziporkázó csillagszóróival, játékokról is kell gondoskodnunk, melyeket a fa alá teszünk.

Eppen ezért ellátogattunk az egyik aradi játékgyáros „menyei” műhelyébe, ahol magas polcon és jádákban vannak már raktározva az ötletes társasjátékok. Elbeszélgettünk a tulajdonossal a forgalomról, a viszonyokról és arról, hogy melyek azok az új játékok, amelyeket a gyermekek a legjobban szeretnek. A következő feleletet kapjuk:

— Új játék az idén csak a „Tower”. Ez ugyan azon a szabályon épül fel, mint a Marokko. A különbség csak az, hogy itt pálcikából egy tornyot kell építeni. Ez azután mindig összedül... A forgalom a rossz viszonyok következtében nagyon csekély, a tavalyinak egynegyede... Valahogy úgy képzelem el, hogy a gyermekeket odahaza már előre egy rossz karácsonyra készítették elő. Árunk nem nagyon fogynak. A mai gyermek már intelligens, rádiót hallgat, újságokat olvas és így az ő figyelme is a háboru fejé terelődik. Ennek tudható azután be, hogy a legkeresettebb játékok a kovaköves tankok, repülőgépek, cirkálók és más

harci eszközök. Azonban ez is csak a kisebb gyermekeknek nyújt kielégítő szórakozást. Nagyobb gyermek már nem is vesz játékot a kezébe...

Ime: készen áll a karácsonyfa összes kellekkel, vel. Ünnepehetünk, — ha ugyan nem zavar az a tudat, hogy országokon keresztül fegyverek katognak és elhagyatott csendes éjszakákon a fenge morajlásába halkán belevész egy súlyedő hajó kéménének tompán felbugó segélykérője... Igen, Ünnepehetünk, — ha kedvünk s pénzünk van.

(sz. j.)

Tudnivalók

az új fényképes személyazonossági igazolványok kibocsátásáról

Az aradi népesedést hivatal mellett működő ingatlanönyv-iroda, mint megírta az Aradi Közlöny, karácsony után kezd meg az új fényképes személyazonossági igazolványok kiadását. A jelentkezési sorrend összeállítását most végzik az ingatlanönyv-irodában és annak pontos sorrendjét az ARADI KÖZLÖNY után közzik az érdekeltekkel.

Az ingatlanönyvi hivatal közli az érdekeltekkel, hogy a vonatkozó törvény értelmében minden 15 évét betöltött személynek, akinek neve be van vezetve az ingatlanönyvbe, új fényképes személyazonossági igazolványt kell váltania. Kivételt csupán azok képeznek, akik jelenleg érvényes, vagyis három évnél nem régebbi igazolványukat rendelkeznek. Mindazok viszont, akiknek jelenleg személyazonossági igazolványuk három évnél régebbi, új fényképes igazolványt tartoznak váltani. Az igazolványokat szóbeli kérés alapján, tehát az írásbeli kérvény mellőzésével állítják ki a régi személyazonosság felmutatása ellenében és a kérvényezőnek egy darab 5x7 centiméteres fényképet kell benyújtania, amelyet igazolványába ragasztanak. A személyazonossági igazolványok kiváltásakor mindenkinek személyesen kell megjelennie. Azok, akik az ingatlanönyvbe benyújtása, vagyis ez év májusa óta lakást váltottak, ajánlatos, ha magukkal viszik a lakásváltást igazoló ingatlanönyv vonatkozó ívét, mert ezáltal megkönnyítik a tisztviselő munkáját.

A rendőrség által karácsony után kibocsátandó új

fényképes személyazonossági igazolványokhoz

szükség esetén felvételeket az előírt nagyságban gyorsan és olcsón készíti: **FOTO-SPORT** Eminescu 2.

Január 1-től

49 lejjel számolják el a márkát

Bucurestiből jelentik: A román-német gazdasági megbeszélések eredményeképpen 1940. január elsejétől kezdődőleg a két állam között fennálló clearing-egyezményben a német márkát 49 lejjel számolják el. Az új megállapodás mindkét fél érdekeit kielégíti.

Emelték Magyarországon a köztisztviselői fizetéseket

Budapestről jelentik: A köztisztviselők fizetését Magyarországon január 1-től kezdve felemelték. Az emelés alapja az, hogy határvon kívül helyezik az 1933. évi fizetéscsökkentést, amely annak idején 2-10 százalékkal szállította le a közalkalmazottak illetményeit. Ezenfelül a kisebb fizetésű tisztviselők még külön 5 százalékos emelést kapnak. Hasonló emelést valósítanak meg a fővárosnál is.

Vonatösszeütközés Máramarossziget közelében

Kétmillió lei a kár

Bucurestiből jelentik: Az Evenimentul Őrtelen szerint a Máramarossziget és Felsővisó közötti Botcaiu állomáson az 1116 számú személyvonat összeütközött egy tehervonattal, ami dőn az állomásra befutott. A tehervonat hat kocsija és a személyvonat hat vagonja felborult. Mindkét vonat mozdonyra megrongálódott, a pályája száz méter hosszúságban tönkrement. A sebesültek száma 11, akik közül háromnak az állapota súlyos. A kár kétmillió lei.

CORSO Tel.: 20-65. 3, 5, 7.15, 9.15.

Ünnepi ajándékunk: melyen lezártított helyekkel: 16, 21 és 26 lejjel megtekintheti a:

„FEKETE SAS” mindkét részét.

DAIMON speciális lámpák
es elemek érkeztek

Kalmár József Arad, Str. Brătianu 1.
Telefon: 1110.

„Szinvonallas értelmiségi osztályt kell nevelnünk“

Nagyenyeden tanácskozott az erdélyi református egyházkerület tanári értekezletének első rendes közgyűlése — Az új középiskolai törvényről, a képesítési vizsga kérdéséről és a tanári kar szociális vonatkozású ügyeiről tárgyaltak a nagyfontosságú közgyűlésen

Nagyenyed. Most fejeződött be Nagyenyeden az erdélyi református egyházkerület tanári értekezletének első rendes közgyűlése. A kétnapos közgyűlésen ötven kiküldött jelent meg a református középiskolák képviselőiben. Az egyházi főhatóságot Illyés Gyula dr. előadó képviselte. A közgyűlést Nagy Endre, a marosvásárhelyi kollégium igazgatója nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy az első közgyűlést Marosvásárhelyen kellett volna megtartani, ez azonban különböző akadályok miatt lehetetlen volt. Most, a Bethlen kollégium vendégeként, lehetségessé vált a tanári értekezlet összeülése. Miután táviratilag üdvözölték Vásárhelyi János püspököt, Illyés Gyula dr. az egyházi főhatóság, Gönczy Lajos dr. a kolozsvári ref. teológia tanári kara, Biró Lajos esperes pedig a nagyenyedi ref. egyházmegye nevében üdvözölte a közgyűlést.

Ezután megkezdődött a napirend letárgyalása. Elsőnek Pogány Albert titkár tartott beszámolót a tanári értekezlet munkájáról. Megállapította, hogy az értekezlet kitűzött céljai közül kisebb-nagyobb eredményeket minden irányban elértek. A választmányi és intézőbizottsági üléseken behatóan foglalkoztak a ne-

velés és oktatás kérdéseivel.

A nevelésügy érdekeit az egyes középiskolák tanári karai által rendezett szülői értekezlettel igyekeztek szolgálni. A tankönyvkérdésben s a hiányos elemi ismeretekkel középiskolába kerülő tanulók jobb előkészítése érdekében előterjesztést adtak be az egyházkerület vezetőségéhez.

Számottevő munkát fejtettek ki a református tanárok továbbképzése érdekében. A tanárok anyagi helyzetének megjavítása céljából önszervező-egyesületet alakítottak.

Gönczy László kolozsvári református kollégiumi igazgató hozzászólása után Csefő Sándor ref. tanítóképzői igazgató az egyes tanári karok munkájáról számolt be, majd Pogány Albert az 1938-39.-ben kitűzött pályázatra beérkezett pályamunkákról számolt be. A közgyűlés Andrási Tivadar sepsiszentgyörgyi helyettes tanárnak adta ki a pályadíjat. Ezenkívül egy ötszáz lejes pályadíjat is kiadtak. Szabó Mihály pénztáros a betegsegélyző-alap helyzetéről tett jelentést, majd Pogány Albert titkár az új középiskolai törvényt ismertette.

Beszámoló az új középiskolai törvényről

A közgyűlés délutáni folytatásában első helyen Pogány Albert, a Bethlen-kollégium főgimnáziumának igazgatója ismertette az új középiskolai törvényt. A törvény ismert intézkedéseivel kapcsolatosan felmerült az a kérdés, hogy célszerű-e református középiskoláinkban fenntartani az ugynevezett érettségi osztályt? Egyhangú hozzászólások irták a jegyzőkönyv határozati oldalára:

kisebbségi kulturánkban nem lépíteniünk, hanem színvonalas értelmiségi osztályt kell nevelnünk, tehát az érettségi osztályt iskoláinkban minden körülmények közt fenn kell tartanunk.

Ugyancsak javaslatot tettek az egyházkerület igazgatótanácsának az irányban is, hogy az új törvény által szabályozott érettségi tárgyai közé vételessék fel a magyar nyelv és irodalom és a vallás tan.

A törvény azon intézkedésével kapcsolatban, mely szerint az érettségi osztályban csak az ugynevezett agregati vizsgával rendelkező tanárok oktathatnak, azt a javaslatot hozta az értekezlet, hogy iradjon össze központilag azon tanárok táblázatát, akik ebben az osztályban taníthatnak s jóváhagyás végett terjesztessék fel a nemzetnevelésügyi minisztériumhoz.

Ezután Csefő Sándor ref. tanítóképzői intézeti igazgató, mint ügyvezető alelnök, ismertette a tanári értekezlet folyó iskolai évi munkatervét, melynek fókuszában a kisebbségi diák áll.

— A kisebbségi diák nevelése, az életben való boldogulása az, ami meghatározza tanárságunk munkáját. Ez az irányvesztés egész társadalmi képzetünk kialakulására döntő fontossággal bír

— fejezte be munkatervét ismertetését Csefő Sándor.

Majd anyagi kérdések kerültek sorrendre, melyek során a számvizsgáló bizottságok tették jelentést az értekezlet és a betegsegélyző vagyoni állapotáról. Utána pedig Demeter Béla, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó-kollégium igazgatója tett előterjesztést a tanárok anyagi helyzetének javítási módjairól vonatkozólag.

— Szomorú, hogy ilyen kizárólagosan a tudományok művelésének utjait kutató

gyűlésen ezt a kérdést is fel kell vetnünk, azonban a tanári fizetések méltányos emelése már égetően sürgős

— kezdte előterjesztését Demeter Béla.

Majd Elekes Viktor, a Bethlen-kollégium rektor-professzora tett előterjesztést a nyugdíjösszegek emelése tárgyában, amit az ugynevezett keblai nyugdíjpótló rovatának fel-emelésével gondol megoldhatónak.

Mindkét anyagi kérdés megoldására vonatkozólag javaslat tétetett az Egyházkerület igazgatótanácsához.

A képesítési vizsga kérdése...

Pálffy Antal a tanárok képesítési vizsgáinak kérdésével foglalkozott és annak a véleményének adott kifejezést, hogy

a felekezeti tanároknak nem vonatkozik ez a vizsga.

Erdélyi Gyula az országorszervezet kérdésé-

vel foglalkozott. A különböző indítványok után Nagy Endre bejelentette, hogy nyugdíjnyújtás miatt kénytelen lemondani az értekezlet elnöki tisztségéről. Miután köszönetet mondtak Nagy Endrének eddigi munkájáért, Csefő Sándor tanítóképzői igazgatót választották meg új elnöknek, alelnökké pedig dr. Váróné, Csathó Gabriellát, Ezzel a közgyűlés be is zárult.

FORUM filmszínház. Telefon: 20-10.

I. **Serdült lányok** Ellen Schwaneke és Roli Wanka

Ezen filmet a cenzura csak a kiskorúak kizárásával engedélyezte.

Román híradó a legújabb eseményekkel.

A szünetben fellép Prof. E. Hamilton, a híres kutyaadó-
adó.

A jözseffalvai nagybizottság elismerése az aradi adakozóknak

Az Aradi Közlöny keddi számában érdemben már foglalkoztunk a Jözseffalva újjáépítésére kiküldött nagybizottság vasárnapi ülésével, melyen számosan jelentek meg vidékről is. A gyűlésen Bánffy Miklós elnöke mellett résztvettek: Vásárhelyi Jánosné és báró Bornemissza Elemérné, a Ref. Nőszövetség, Kühne Ilona a Kath. Nőszövetség képviselőiben, továbbá Albrecht Dezső, dr. Apáthy Gyula, Arató Andor, Árvay Árpád, Bálint József, dr. Filó Ferenc, dr. Boga Alajos, Gál Alajos, dr. Gyáriás Elemér, dr. Grois László, dr. Imre Lajos, br. Jóska János, Járny Márton, Kós Károly, dr. Kolombán József, László Dezső, Lovich Gyula, dr. Martonossy György, Martzy Mihály, dr. Markovits Kálmán, dr. Papp Béla, dr. Pálffy Jenő, Seviried Ferenc, dr. Soós István, dr. Südy Tibor, gr. Teleki Ádám, Tomcsa Lajos, dr. Vékás Lajos, dr. Mikó Imre, Horosz Béja, gr. Tol-daloch Mihály, gr. Tusa Gábor.

Gróf Bánffy Miklós nyitotta meg az ülést, majd Albrecht Dezső összefoglaló jelentése következett, melyben többek között ismertette azt, hogy a Népkegyesség elnökének felhívására megindult az országsszerte ismeretes gyűjtési akció, melyben résztvett a napisajtó, egyházi és emberbaráti intézmények és a Népkegyesség egész szervezete. A gyűjtést a minisztérium engedélyezte. Ezzel egyidejűleg megtörtént az újjáépítés műszaki részének kidolgozása. Kós Károly és Seviried Ferenc elkészítették az építendő házak és istállók tervrajzát és javaslatot tettek az építkezés orvokorlati lebonyolítására. A javaslat a tényleges helyzet, a szükségletek és a lehetőségek számbavételével Jözseffalva újjáépítését két évben állapította meg. Az idénre kitűzött cél az volt, hogy mindenki egy épületet kapjon, választása szerint, házat, vagy istállót, hogy így a tetőfedél alatt tölthesse. A második évben viszont a kiegészítő épületek épülnek fel.

A további részletek ismertetése után rátért Albrecht Dezső az építkezési anyagok beszerzésének kérdésére s ekkor a következőképpen emlékezett meg az ország, közöttük az aradi magyar adakozókról:

— További feladat az építkezési anyagok beszerzése volt, ami dr. Boga Alajos kanonok ural a legteljesebb egyetértésben történt. Jelentős eredményeket élveztünk, sőt részben ingyen kaptunk anyagot az aradi Andrásvi cégtől, a dícsőszentmártoni üveggyártól és az Aranyosgyéresi Agyagipartól. Hálával kell megemlékezni az aradi asztalosokról, akik nagyobb mennyiségű ajtókat és ablakokat ingyen készítettek el. A gyűjtés a tagozatokban lankadatlanul folyik tovább, bár a hírlapok útján történő gyűjtés gyorsabbnak bizonyult, mégis a lélekszámhoz viszonyítva igen szép eredményeket mutat fel pár megye, mint Nagykovács, Brassó, Szeben s Beszterce-Naszód.

A jelentés után Boga Alajos dr. kanonok mint Márton Áron püspök megbízottja számolt be tevékenységükről és az adminisztrációról, majd Bálint József népszövetségi igazgató tette meg az építkezési munkálatokról szóló jelentését és többek között elmondotta, hogy november 11-én minden munka befejezést nyert, sőt a 82 épületen felül még építettek egy istállót a parochián és egy gépszint az EMGE által ajándékozott gazdasági gépek számára. Összesen tehát 84 épület készült, ebből ház 5, második típusú istálló 1, harmadik típusú istálló 69, negyedik típusú istálló 8 és 1 gépszint. Ezenkívül 2 lakóház alapját is lerakták előre és elkészítették 9 lakóház tetőszerkezetét. A megmaradt faanyagot és egyéb apróságot, leltározva a helyszínen hagyták, záros helyen. Jövőre a tavaszi munkaterv alapján építeni kell még 63 lakóházat és egy istállót.

A gyűlés végeztével a szűkebbkörű ügyvezető albizottság tartott értekezletet, melyen részletesen megtárgyalta a jövőbeli építés módjait, az ideai tanulságok számbavételével, valamint az anyagbeszerzés és a pénzügyi fedezet előteremtésének módjait.

Ma szenzációs kettős műsor:

II. **A mexikói rejtély**

Jegymás cowboy-film

John Beal, Armida és Harry Carey-ak.

— Előadások: 5, 7.15 és 9.30.

Rum, likör, cognac, bor és pezsgő specialitások legolcsóbban és legbiztonságosabban a Tavernában Bányó-ház. Hídeg ételkülönlegességeink a konyhaművészet remekei. Rendelésre házhoz szállítjuk. — Telefon: 2177.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre ... 840 lei // Negyedévre 210 lei
Félévre ... 420 // Egy hónapra 70

A szél

... szél zajától
A temetőben a sárkeresztek,
Holtak kinyúló karjai.
Lehullanak, a feifa reszket,
A szél, a szél csayarja ki.

Emile Verhaeren

Meleg szobában ülünk és odakint zug és füttyül a szél...

Az első téli nap metsző szélrohammal kezdődött. Az északkeleti szél arcunkba hasított és befagyasztotta az utcsók kis pocsolóit. Rózsákat csal bőrünk-re és koldusok rongyain át beszívólt, hogy a nyomorban éhez, ványadt testeiket hideg palásttal vonja be. Dermesztő hullámalt még most is érezzük hátgerincünkön végigborzongni...

Északkeleti szél...

Milyen csodás, érdekes és aktuális fogalom. — Igen. Aktuális. Hiszen Oroszország felől jön, keletről és északról, a Botteni-öböl és az Észak-tenger zöld kristályvizéről, melyeket távoli csatahajók páncéltornyai farkítanak. A fjordok felől fúj és északról a Varanger fjord hidegét hozza a hó és lég örök birodalmából.

Most látom ott jönni... Karcsu levon vágat, csontos arca mosolyra torzul és kámzsája, leple kísértetiesen lobog utána. Városokon és falvakon rohog keresztül. Se hall, se lát, csak száguld előre. Megszólalom:

— Fantom-lovag, egy percre megállj! Meséld el, hogy mit susognak az északi fenyők és a tavak partján mit dalolnak a finn leányok. Meséld!.. Meséld! Kirkenesről, ahol nincs temetés, mert —30 fok alatt csont-tárgynak a halottak. Dalold el nekünk az új Illst, a Vörös Csillag és a Kalevala véres küzdelmeiről. Meséld s meséld el, hogy mit láttál s hova rohansz...

Nem felel, csak vágat tovább, hulló falevelek és nyomorultak sőhaja és segélykiáltásait szállnak utána. Ő nem törődik semmivel, füttyül az egész világra.

Elhagyott lovagvárokba és újságpapírral ragasztott ablaku kis kunyhókba is bezöngöt és rikoltja, sípítva mesél...

...mesél a Halálról.

SZOMORY JENŐ

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 997 és fél, London 17.60 és fél, Newyork 445.87, Brüsszel 74.25, Milánó 22.50, Amszterdam 236.75, Berlin 178.50, Szófia 530, Belgrád 10.00, Bucuresți 3.30 (áru).

— Harmincezer lejt utalt ki az Uralkodó Chisinău szegény gyermekeinek. Bucuresťiből jelentik: Ófelsége II. Carol király 30 ezer lejt utalt ki Chisinău város szegény gyermekeinek felszolgálására.

— Ratifikálták a rendeltörvényeket. Bucuresťiből jelentik: Ófelsége II. Carol király aláírta azt a törvényt, amelynek értelmében a folyó év július 11-től november 25-ig terjedő időszak alatt hozott rendeltörvényeket, amelyeket a törvényhozótestület szünete alatt adott ki, ratifikálják.

— Kisebbségi értekezlet a Front miniszteriumában. Tegnap a Nemzeti Ujjászületési Front miniszteriumában fontos értekezlet volt, amely a kisebbségekre vonatkozó megállapodásokat tárgyalta. Az értekezleten résztvettek Giurescu, a Nemzeti Ujjászületési Front minisztere, dr. Silviu Dragomir kisebbségi miniszter, valamint a Nemzeti Frontba tömörült összes kisebbségek képviselői.

— A német visszatelepítésekről tárgyalt Himler Rómában. Rómából jelentik: Himler római látogatása a déltiroli németek áttelepítésével áll valószínűleg kapcsolatban. Ebben az ügyben Himler már két ízben járt Rómában.

— Emelkedik Olaszország kereskedelmi forgalma. Rómából jelentik: Olaszország kereskedelmi forgalma a háború kitörése óta két százalékkal emelkedett.

— A közhivatalok munkarendjének ünnepi beosztása. A miniszterelnökség hivatalosan közli, hogy az összes közhivatalokban az ünnepi szünetek beosztása a következőképpen alakul: A hivatali munka december 22-én délután fél 2-ig tart. Ez időponttól kezdve december 28-án délután 3-ig szünet van. A továbbiakban 28-tól 31-ig munkanapok, ettől január 2-ig ismét hivatali szünet, majd 2-től 4-ig, illetve január 8-ig a hivatalok fontosságához mérten osztják be a hivatali szüneteket.

— Új szentszéki tanácsosok. Temesvár, Pacha Ágoston dr. megyéspüspök Kleits József orsovai, Muzár Antal buzási és Lichtenberg Rezső deltai plébánosokat érdemeik elismerésül szentszéki tanácsosokká nevezte ki. Az új szentszéki tanácsosok igen tevékeny tagjai az egyházmegyének.

— Magyar darabokat vásárol a bucaresti-i Nemzeti Színház igazgatója. Budapestről jelentik: Lica Alexandrescu, a bucaresti-i Nemzeti Színház igazgatója Budapesten tartózkodik magyar darabok vásárlása céljából. A színház igazgatója kijelentette a „Magyarország” munkatársának, hogy jelenleg két magyar darabot játszanak a bucaresti-i színházakban.

Narancsvásár

és egyéb délgümölcsök a csó áron. Nyul, fácán, pulyka. Halak: harsca, ponty, süllő.

KOZMA fűszerüzlet, Bul. Reg. Maria No. 17

— Milyen aláértékek küldhetők az összpontosított részére. Miután a nemzetvédelmi miniszteriumnál számosan érdeklődtek afelel, hogy milyen ételműveket ajándékozhatnak a karácsonyi ünnepek alkalmából a behívottak részére, a miniszterium az alábbiakat hozza a közönség tudomására: Küldhetők: bor, pálinka, cukor, sonka, vagy füstölt húskészítmény, kolbász, szalonna, rizs, liszt, csokoládé, kalács és általában olyan ételműveket amelyek tíz-tizenöt napig is elállnak. Az ételeket a munkatársak körzetébe, az egységek állomáshelyére kell elküldeni. A karácsonyi ajándékként elküldött ajándékokért természetesen szabályos nyugtát állítanak ki minden egyes adakozó részére.

KAMARA SZÍNHÁZ

Ma este operett-bemutató!

Zsimberi-zsombori szépasszony

Erdélyi Mihály nagy táncos-operettje

— A másodosztályú szállodai szobák árának emelését kéri a városvezetőség a vendégiparosok. Csütörtök délelőtt az aradi szállodatulajdonosok részéről küldöttetés jött a városvezetéshez és a II. osztályú szállodai szobák árának emelését kérte. A szállodatulajdonosok küldöttetése az uccai szobák árának 20, míg az udvari szobák jelenlegi árának 10 lelet történő emelését kérte. A városvezetés részéről közölték a küldöttetés tagjaival, hogy kérésüket írásban terjesszék elő és annak áttanulmányozása után dönt majd a városvezetés az ár-emelés kérdéséről.

Jogos kérdés

— A hajó az szép, de hol az üveg pezsgő a kereszteléshez...

— A nagyváradi egyházmegye új püspöki helynökéi. Nagyvárad, Márton Áron megyéspüspök, a nagyváradi egyházmegye apostoli kormányzója a nagyváradi egyházmegye területére a főpapi ténykedések végeztetésére helynökévé Molnár Kálmán prelátus kanonokot nevezte ki. Ugyancsak Molnár Kálmán prelátus kanonokot bízta meg az apostoli kormányzó az egyházmegye főtanfelügyelői tisztségével. Általános püspöki helynöké az egyházkormányzati ténykedések elvégzésére dr. Schriffert Béla apátkanonokot nevezte ki az apostoli kormányzó.

— Megszüntetik a só- és petroleumhiányt. Bucarestből jelentik: A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések arról számolnak be, hogy egyes vidékeken a lakosság só- és petroleumhiánnyal küzd. A miniszterium megkereste a nemzetgazdasági miniszteriumot, amely intézkedett a só- és petroleumhiány megszüntetése érdekében.

— A kereskedőknek az ártáblázat mellé a jövedelmi adó igazolványát is ki kell függeszteniük. Az árdragítási törvény értelmében minden kereskedő tartozik üzletében a város által látalmazott ártáblázatot kifüggeszteni. Ugyanakkor a kirakatokban mindennemű árunak az ára is feltüntetendő és az ártáblázat mellé a kereskedők a pénzügyigazgatóság által a jövedelmi-adó megállapításáról kiadott igazolványt is kötelesek kifüggeszteni.

— ARADVÁROS VEZETŐSÉGÉNEK ÁLLASPONTJA A KISEBBSÉGI FELEKEZETI ELEMIS ISKOLÁK VÁROSI SEGÉLYÉNEK ÜGYÉBEN. Az Aradi Közlöny mai számában foglalkozunk a felekezeti kisebbségi elemi iskoláknak juttatott városi segély ügyével. Ezzel kapcsolatban a városvezetés részéről annak közlésére kértek fel, hogy a segély összegének iskolánkénti felosztása nem a városvezetés dolga, hanem az iskolák hatáskörébe tartozik. A város a maga részéről általában összeget juttat az iskolák dologi kiadásainak fedezésére, az elosztás pedig csak ezután történik meg. Az általán megállapítása pontosan úgy történt, amint ez az érvényben levő intézkedések szerint szükséges: az összes számításba jöhető alsófokú tanintézetek tanerő-létszámának figyelembevételével. Megjegyzik még a városvezetés részéről, hogy a várost különben is jelentős, előre nem látott kiadásai terhelik, úgy hogy előirányzat tekintetében figyelemmel kell lennie erre a körülményre is.

— Elrendelték Edgar Ausschnitt vagyonának zár alá helyezését. Bucarestből jelentik a Rador: Az illovi törvényességi vádpanácsa, amely a napokban tárgyalta Max Ausschnitt fellebbezését vádhatározat ellen, most hirdette ki ítéletét és elutasította a fellebbezést. Max Ausschnitt így ügye tárgyalásáig letartóztatásban marad. Különböző gajati jelentés szerint az igazságügyi miniszterium kérelmére az ügyészség elrendelte Ausschnitt Edgar vagyonának zár alá helyezését és a városban levő négy ingatlanának lefoglalását.

— Halálhír. Özv. Dr. Marschall Lajosné elhunyt. Temetése szombaton d. u. 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Ünnepre fajúborok

a gyulafehérvári római katolikus püspökség aradi borlerakatóból ajánlja kitűnő zamatú tüzés borait, úgymint: Finom asztali Lakodalmos (édeskés), Rajnai rizling, Rózsamáli (édeskés), Szürke bárát, Muskotály, Leányka, Lacrima Christi (Krisztus könnye), Gáldi aszu, továbbá gyümölcs-pálinkát, kiváló finom minőségben. Családi összejövetelekre, bálokra egyetlen hely finom borok beszerzésére. Viszonteladók, vendéglősöknek árkedvezmény!

PINCE: CONSISTORIULUI-UCCA 21

— Vallásos egyesületek csak működésük törvényességének igazolása után kapnak imaházra építkezési engedélyt. A vallásügyi miniszterium megkeresése alapján a belügyminiszterium a köz igazgatási hatóságokhoz körrendeletet intézett, amely szerint a vallásos egyesületek (baptisták, hétédnapot ünneplő adventisták, evangélisták, stb.) imaházak építésére csak az esetben kaphatnak építkezési engedélyt, amennyiben igazolni tudják működésük törvényességét.

— A Magyar Népközösség aradvárosi tagozata felkérte a magyarság tagjait, hogy irataik átvétele, illetve rendezése végett, szombat estig okvetlenül jelenjenek meg a Iosif Vulcan-ucca 12. szám alatti hivatalos helyiségben: Nagy András, Czabay András, Dudacsek Pál, Simandan József, Baranyai Antal, Fosztó E., Zordanov Svetko, Schusztar György, özv. Tóth Istvánné, Tóth János, Zelenák Pál, Popovits József, özv. Gyetvay Lajosné, Jánosi Viktor.

Uj személyazonossági igazolványra szigorúan a hivatalos méretek szerint készít fényképeket:

SANDOR JENŐ

Bul. Reg. Ferdinand 22. LUTHERANUS
TEMPLOM MELLETT.

Győződiék me!

Legelőcsőbb férfiruha, füruha, borkabát, télihabát külön'eges ségek

MUZZSAY JÓZSEF

-cégnél Arad. Meccur-könyv érvényes I.

Közel 60.000 leit

adományoztak az Aradi Közlönynek a magyar Népközösség segélyakciójára

Az aradi Magyar Népközösségi tagozat karácsonyi nyomorenyhitő akciója még az utolsó napokban is az olvasóközönségünk szívügye...

A mai nap folyamán az Aradi Közlönyhöz a következő adományok érkeztek:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes EDDIGI GYÜJTÉSÜNK ÖSSZEGE: 38.105 lei.

ÖSSZESEN: 59.205 lei

A Magyar Népközösség Iosif Vulcan-ucca 12. sz. alatti helyiségébe a mai napon a következő adományok érkeztek a karácsonyi segélyakciókra:

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes Leher Frieves és kinos: 50 kőb f... és 100 lei.

Összesen: 2600 lei

A Magyar Népközösség karácsonyi segélyakciója során az I. U. III. és X-ik kerület szegényei részére PÉNTEKEN DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR AZ PAROS OTTHONBAN KIOSZTÁS LESZ.

Felkérjük mindazon igényelőköt, akik igazolványukat megkapták, családjaikkal együtt jelenjenek meg a kiosztásra...

Gyászintézkedések Călinescu lelkészéért. Bucarestből jelentik: Ahol az alkalomból, hogy Armand Călinescu miniszterelnök három hónappal ezelőtt meghalt...

Vasárnap dolgozhatnak a pékek. Bucarestből jelentik: A munkügyi minisztérium rendelete értelmében a pékműhelyekben és a kenyérgyárakban december 24-én, vasárnap és december 31-én, vasárnap minden munkaszünet.

Ötmillió lejt kártérítés két láb elvesztéséért. Galatiból jelentik: A galati törvényszék tegnap hirdett ítéletet Bozalici Mihail hadnagy ügyében...

A MINISZTERIUMTÓL KÉRT UTASÍTÁS A VÁROSVÉDELTSÉG A ZSIDÓVALLÁSÚK ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁNAK UTÓLAGOS ÉRVÉNYESÍTÉSÉRE ÜGYÉBEN. Részletesen beszámolt az Aradi Közlöny a temesvári közigazgatás tábla azon döntéséről...

Beszüntették a rendőrségi zenekar működését. Az aradi rendőrségre közli az érdekeltekkel, hogy a rendőrségi zenekar működését beszüntették...

Szilvesztort és Református Otthonban. A Református Férfiszövetség humár hagyományossá vált szilveszteri vacsoráját az ide a Református Otthonban tartja meg...

Hiába az estői tolette ragyogó szép anyaga, kitűnő szabása, ha az alak nem tükörfel. Mikóné Ecsedi T. fűzőszalonját Arad, Str. Eminescu 31.

Stinghe Dimitrie ezredes-prefektus felhívása Arad és a megye lakosságához

Azok a rendkívül komoly idők, amelyekben minden nép átmegy, minket románokat is arra kötelez, hogy a legnagyobb gondot fordítsuk az ési birtokállomány megőrzésére és biztosítására.

A védelem legfőbb eszközét a hadsereg képezi.

Az ország kormánya atyai gondoskodással elhatározta, hogy drága hadseregünk felszerelését és tökéletesítését minden eszközzel intenzívebbé teszi, azért, hogy kötelességének bármely pillanatban eleget tudjon tenni.

A december 7-én megalakult szervező bizottság a hazai lakosságra felhívja a megye egész lakosságát, kért, hogy feleljen az ország hívó szavára.

A hadseregfelszerelési bönök kihcsátása, amellott, hogy rövid lejáratra jelentős kamatot fizet, biztos tőkebefektetés és megadja a lehetőséget a kormányznak, hogy megvalósítsa az ország felfegyverzésének művét.

A megyei szervezőbizottság felkérte a szakma: testületet vezetőségét, hogy szervezzék meg és népszerűsítsék a hadfelszerelési bönökbe való befektetés gondolatát.

Az aradmegyei szervező bizottság elnöke: STINGHE DIMITRIE ezredes, Aradmegye prefektusa.

AZ ARADI HÁZTULAJDONOSOK RÉSZVÉTELE A HADFELSZERELÉSI BÖNÖK IEGYZÉSÉNEK AL-

AZOK IS PERELNETNEK SZEGÉNYJOGON. AKIKNEK NINC A ÁLLAMPOLGÁRSÁGI BIZONYÍTVÁNYUK. A központi bizottság egyike legfőbb ügye foglalkozott azokkal a kérdésekkel, hogy vajon azok a személyek, akik nem rendelkeznek állampolgársági bizonyítvánnyal...

Karácsonyra képekonyvek, szírodalmi könyvek fénykép-albumok, emlékkönyvek, hangszerek, accordonok és egyéb hangszerek, töltőanyagok, különböző dísz tárgyak, játékok, gramofon és lemezek, írógépek. KERPEL I. cégnél Arad, Bul. Reg. Maria 12. - Consum-tag.

Rendőri hírek. Kuttner Béla aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tetősek ellen, akik meglopták a panaszos közölte a rendőrségtől, hogy az őszaka folyamán betörők hatoltak be a General Coanda-uccában levő házában...

CIÓJÁBAN. Az aradi háztulajdonosok Szindikátusának választmányava kedden rendkívül megbeszélésre ült össze, hogy megtárgyalja a háztulajdonosokak a hadfelszerelési bönök jegyzési akciójában való, határozott részvételét.

A háztulajdonosok ezen nehézségeit és kétségbeesítő képességét senkinek semmi jobban az őket képviselő szindikátusnál, amely a legnagyobb ügytelenséggel látja el tagjainak érdekképviseletét.

A választmány elhatározta, hogy karácsony harmadnapján, tehát december 27-én délután 4 órára a prefektura nagyterembe meggyűlésre hívja meg a háztulajdonosokat, amellyen megvitálják a jegyzési módokat, amelyek lehetővé fogják tenni, hogy a szindikátus tagjai tehetségükkel arányban álló összegeket a legkedvezőbb feltételek mellett jegyezthessék.

Egy-egy évi fogházra ítélték a temesvári csekkhamisítókat

Temesvárról jelentik: Megírta az Aradi Közlöny azt a nagyszabású csekkhamisítást, melyet Temesvárott követtek el. Két dollár értékű öt darab American Express kötvénycekket hamisítottak meg és azt 252.000 leifért eladták egy Zaharovics nevű temesvári lakosnak.

Az AMTE vezetősége a mai napon megállapodást kötött a Kamara Színházak, hogy szilveszteri nagybálján a Kamara Színház tagjai a bál keretében műsorszámokat mutassák be, a programszámokat most állapítják meg, de elsősorban Felhő Ervin az, aki a közönség jó hangulatáról gondoskodik.

El akarták tolni a temesvári lélekgyógyászati templom oltáriszomságát. Temesvárról jelentik: Az oltár északra Temesvárott hatalmas oltár építkezését. A szörnyű viharban a jöszefvárosi római katedrális templom közelében levő szociális nővérek kápolnája lezúrt, mely a templom belsejéből hangzott ki.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: VOJTER gyógyszerár, Bulev. Regina Maria; DANCIU gyógyszerár, Piata Mihaj Vitauzul; BERNATH gyógyszerár, állomással szemben; BERGER gyógyszerár, Saguna-ut.

Magyar bál, január 20. Fehér Kereszt.

Gőzmosódák harca a törvényszék előtt

Régen huzódó családi pereskedés egyik fejezete záródott je most az aradi törvényszék érdekes ítéletével. Négy esztendővel ezelőtt, 1935-ben történt, hogy Buttinger Teréz ismert aradi gőzmosoda-tulajdonosnő Aradra hívta unokahugát, Buttinger Agneszt Kolozsvárról, hogy mosodájában segítsezzék neki. Közben Buttinger Agnes férjhezment Dóka László aradi lakoshoz és a fiatal házaspár önállósítani akarta magát. Megállapodást kötöttek Buttinger Terézzel, aki évi bérösszeget fejében bérbeadta számukra a gőzmosoda helyiségét, minden szükséges gépet és felszerelést, valamint az Aradon jóismert cégelnevezést is, 1940. december 31-ig.

Egy évvel később családi viszály támadt a fiatalok és a bérbeadó között és Buttinger Teréz minden bejelentés nélkül ugyanebben a házban, ahol a másik üzem volt, saját neve alatt versenygőzmosodát nyitott. Dóka László és felesége bírósághoz fordultak és a hatóságok elfogták a versenyzem létesítése miatt és a bíróság rendelkezésével bezáratták Buttinger Teréz mosodáját. A bérbeadó egyébként kilakoltatási eljárást indított a fiatalok ellen, azon a címen, hogy a bérösszeget nem fizették meg számára. A járásbíró-sági tárgyaláson Dókákék hívtakoztak arra, hogy időközben Buttinger Teréz férjhezment és így tulajdonképpen nem is tudták, kinek a részére kell befizetniük a bérösszeget, de mindenesetre letétbe helyezték azt. A járásbíró-ság nem fogadta el a védekezést és azzal a megokolással, hogy az arad-városi bérleti szabályrendelettel eljártakban jártak el, — ugyanis, ha nem akarták elfogadni tőlük a bérösszeget, egyszerűen postán kellett volna elküldeniük Buttinger Teréz címére, — elrendelte Dóka László és feleségének kilakoltatását. Dókákék fellebbezését a törvényszék is elutasította, de a tábla úgy intézkedett, hogy visszatette az ügyet a törvényszékhez új ítélethez való véget.

A mostani törvényszéki tárgyaláson Dóka László és neje jogi képviselője, dr. Kéle Sándor ügyvéd kifejtette, hogy tulajdonképpen Dókákék és Buttinger Teréz között nem bérleti szerződés volt, amire az arad-városi szabályrendeletet intézkedései mérvadó, hanem üzemihasználati szerződés, tekintve, hogy a gőzmosodát, sőt ennek elnevezését is kibérelték és ez más elbírálás alá esik. Annak pedig, hogy nem tudták idejében a bérösszeget letenni, Buttinger Teréz volt az oka, — az ügyvéd szerint — mert versenyzem létesített és ezzel Dókákék kereseti lehetőségét csökkentette. A törvényszék második fozozata helyt adott az ügyvéd érvelésének és döntésében megsemmisítette a kilakoltatási végzést, egyben Buttinger Terézt a perköltségekben elmarasztalta.

Színház

Ma: Zsimberi-zsombori szépasszony operett-bemutató a Kamara Színházban

Négy hete sincs, hogy a Kamara Színház, ez az új színházi vállalkozás megnyitotta kapuit. Három prózai darab szerepelt eddig a színház műsorán. A karácsonyi ünnepekre az igazgatóság kitűnő zenéjű, ragyogó táncokkal fűszerezett, szellemes szövegű operettől gondoskodott, amelynek ma este 9 órakor lesz a bemutató előadása. Alomszerűen szép díszletek készültek erre az alkalmatra a zenekar, éppen úgy, mint a színészek teljes felkészültségben várják a premiert.

A „Zsimberi-zsombori szépasszony”-ban mutatkozik be Hehs Evi a budapesti zeneakadémia végzett növendéke, Lenkey István a kitűnő hanguszerelmes színész és Sándor Andor, az új táncoskomikus, vajamint Juhász Jolly. Rajtuk kívül természetesen a szokott együttes Erényi Böske, Gömöri Emma, Agai Margit, Mészáros Béla, Felhő Ervin, Fajk Odón, Jávor Alfréd és Ungvári Pál, Major Kató és Kun Dezső vendégfeljéjével is részt kér a sikerből.

A „Zsimberi-zsombori szépasszony”-t az igazgatóság vasárnap délután karácsonyfa díszítés idején külön gyermekelőadásban mutatja be. Jelenek valamennyi előadásra már most válthatók a színházi pénztárnál.

„Ha minden sikertelen műtét miatt vádat emelnének, akkor egyetlen sebész sem merne műlökéshez nyulni!”

Rosszulsikerült szatmári sebészi beavatkozás utójátéka a nagyváradi ítélőtábla előtt

Néhány nappal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról a táblai tárgyalásról, amelynek vádlottai dr. Schwartz István, dr. Lázár Miklós és dr. Steiner Jenő szatmári orvosok voltak, akik ellen azért indult eljárás, mert a múlt év januárjában ügyészségi engedély alapján műtétet hajtottak végre Duna Rozália 26 éves magyarvárosi leányon. A szatmári törvényszék dr. Lázár Miklóst és dr. Schwartz Istvánt három-háromhavi fegyházra ítélte, míg dr. Steiner Jenőt, aki az ügyészségi engedélyhez szükséges orvosi bizonyítványt kiállította, háromezer lei megfizetésére kötelezte.

A fellebbezéseket csütörtökön tárgyalta a nagyváradi tábla és a tárgyaláson dr. Jeremia

Nicolae főügyész nem tartotta fenn a szatmári ügyészség vádjának azt a részét, mely gondatlanságból okozott emberölésben kívánja kimondani az orvosok bűnösségét.

— Ha minden esetben — mondta a főügyész — amikor egy műtét nem sikerül, hasonló váddal terhelten ültetnék a vádlottak padjára, akkor egy sebész sem merné kezébe venni az operáló kést.

Tegnap délelben hirdette ki Niculescu elnök a tábla döntését, amelynek értelmében mindhárom orvost felmentették a vád és annak következményei alól. Egyben elutasították Duna Rozália szüleinek kétszáz ezer leies kártérítési igényét.

SPORT KÖZLÖNY

Erdély és Bánát legjobb asztali teniszezői vesznek részt a Hakoah nagyszabású versenyén

Vasárnap — hétfőn bonyolítják le a versenyt

Amint már megírtuk, a Hakoah sportklub agilis asztali tenisz szakosztálya nagyszabású, méreteiben minden eddigi versenyt felülmúló asztali teniszversenyt rendez, amely december 24—25-én, vasárnap és hétfőn kerül lebonyolításra a Moise Nicolae piceum tornatermében.

A verseny rendezőbizottsága már megteette a legmesszebbmenő előkészületeket a verseny zökkenőmentes lebonyolítására és a küzdelmek színvonalát az a körülmény biztosítja, hogy a legjobb aradi asztali teniszezőkön kívül Kolozsvár, Nagyvárad, Marosvásárhely, Szatmár, Temesvár és Resica legjobb játékosai is biztos résztvevői a kü-

zdelmeknek. Az eddigiek szerint mintegy 70 versenyző vesz részt a versenyen az aradiakon kívül és remélhetőleg a Hakoah versenyzői ezúttal is megállják helyüket a nagy konkurenciában.

A nagyszabású, rendkívül érdekesnek ígérkező versenyen, amely mintegy előjátéka a január 5—7. között lebonyolításra kerülő országos bajnoki küzdelemnek, az országos asztali tenisz szövetség főtitkára is megjelenik, hogy a küszöböt levő román—jugoszláv válogatott asztali teniszmérkőzés szempontjából meggyőződést szerezzen az egyes versenyzők formájáról.

Összeállította az erőlistákat az országos teniszszövetség

Az aradi Dombora a női másodosztály rangelsője

Bucuresti. Az országos tenisz-szövetség most készítette el az ezévi erőlistákat, amelyek érdekessége, hogy a másodosztályú női erőlistán az aradi Dombora a rangelső. Az erőlisták egyébként a következők:

Férfiak I. oszt.: 1. Tanasescu, 2. Carajulis, 3. Schmidt, 4. Marin Badin, 5. Erős Géza.

Férfiak II. oszt.: 1. Marin Viziriu, 2. Eisner, 3. Dojha, 4. Liviu Vasu, 5. Carol Petrovici.

Nők I. oszt.: 1. Bereczky-Berescu Magda, 2. Wertheim, 3. Poppérné-Ziszovits Lenke, 4. Liska Manca, 5. Unanian.

Nők II. oszt.: 1. Dombora, 2. Londas, 3. Winkler, 4. Lichenegeer, 5. Gerjiczky Ili.

O MEGVALTOZIK A NEMZETI BAJNOKSÁG BEOSZTASA?

Az egyik bucaresti sportlap híradása szerint a nemzeti bajnokság beosztását jövő évben meg akarják változtatni és ismét két csoportban akarják a küzdelmeket lebonyolítani. A tervek szerint a két csoportban a következő csapatok kapnának helyet: I. csoport: Rapid, Venus, Sp. Studentesc, Unirea Tricolor, Juventus, Macabi, FC Ploesti, FC Braiia, AS Constanta és Gloria CFR. II. csoport: Ripensia, AMTE, CAMT, UDR, Carpati, Victoria, NAC, FC Craiova, X., Y. A két utolsó helyre a B) liga küzdelmeiből bekerülő csapatok jutnának.

O NÉGYEZER dinnárral adós maradt a zágrábi Gradjansky a bucaresti Rapidnak, mely most a jugoszláv szövetséghez fordul panaszával.

O A FERENCVAROS HOSSZU TÉLI PORTYARA INDUL, a csapat műsora a következő: December 25-ikén a Vojvodina, 26-án az újvidéki Jugoszlavia, 29-ikén Istanbulban a Fener Bagtche, 31-ikén ugyancsak Istanbulban a Galata Serail, január 1-én pedig Istanbul válogatottja, január 6—7-ikén Ankarában két mérkőzés játszik a város válogatottja ellen,

O AZ OLASZ VALOGATOTT vízipóló és uszócscapat karácsonykor Budapesten szerepel, ahol a legjobb magyar uszókkal és magyar vízipóló-csapatjal méri össze erejét.

O A MAGYAR NB ŐSZI VÉGSŐ GÖLLŐVŐ-LISTAJA. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi utolsó őszi fordulóján után Nemes megőrizte vezetőhelyét, de mögéje felezárkózott Olajkár II, aki szintén a Kispest játékos. A göllővők sorrendje a következők: 16 gól: Nemes, 15 gól: Olajkár II, 14 gól: Sárosi dr., 12 gól: Nagy (Szeged), 11 gól: Cseh, 10 gól: Turay II, Kiszely, 9 gól: Dudás, Morócz, Serfőző, 8 gól: Lukács, Hidasi, 7 gól: Dori, 6 gól: Adám (Ujpest), Adám (Kassai AC), Béky, Kincses, Kolljath, Szendrődi, G. Tóth, 5 gól: Palatinus, Szabó, Szántó, Tóth III., Zsengejler.

Neidenbach Emil a magyar középiskolás futballcsapatok részére kiírt vándordíjról

Budapest. Megírtuk, hogy a magyar kultusz-miniszter vándordíjat írt ki középiskolás futballcsapatok részére és ez a terv élénk visszhangra talált vezető magyar sportkörökben. Neidenbach Emil, budapesti középiskolai igazgató, volt aradi gimnáziumi tanár, aki a középiskolai sportszövetség miniszteri biztosa, nyilatkozott az egyik budapesti sportlapnak és kijelentette, hogy a miniszteri határozat beláthatatlan fejlődési lehetőséget nyújt a magyar középiskolás labdarugósportnak. — Az a körülmény — mondotta Neidenbach Emil —, hogy az illetékesek felkarolják az iskolában eddig mostohán kezelt futballsportot, nemcsak az ifjúság fizikai fejlődését fogja megfejtenően elősegíteni, hanem kitűnő tartalékforrása is lesz a magyar labdarugósportnak. A vándordíjjal kitűzött hatalmas bronzszobor megnyerésének lehetősége okvetlenül komoly és céltudatos munkára fogja készíteni az iskolákat és ez a körülmény még jobban hozzájárul a nemes vetélkedés kifejtéséhez.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Milyen áruk kivitelét és behozatalát biztosítja az új román kereskedelmi szerződés

Az árucsera ellenértéke szabad devizákban kerül kifizetésre

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában már megemlékeztünk róla, hogy Románia és Jugoszlávia között ideiglenes jelleggel 1940. február 29-ig terjedő hatállyal fizetési egyezmény jött létre. Ezt az egyezményt természetesen rövidesen végleges megállapodás követi. Az új fizetési szerződés fontosabb részletei a következők:

A jelenlegi rendkívül körülményekre való tekintettel Románia és Jugoszlávia kormányai a kölcsönös árucsera megkönnyítése érdekében megállapodtak abban, hogy ideiglenes jelleggel a következő fizetési egyezményt kötik meg:

Ugy az árukivitelre, mint a bevételre vonatkozó érvényben lévő korlátozásokat a két szerződő fél kölcsönös jóindulattal alkalmazza, hogy ilymódon biztosítsa a normális áruforgalmat és kiegyensúlyozza kölcsönös árucseréjüket.

Ebből a célból a jugoszláv kormány az érdekeltek kérésére kiviteli engedélyeket ad megfelelő mennyiségű nyersanyagok exportjára, így többek között: cserző anyagok, finomított alumínium, vas-silícium, mangán, fi-

nomított cink és vasérc Románába való kivitelére.

A román kormány ezzel szemben az érdekeltek kérésére kiviteli engedélyeket ad, amelyek alapján megfelelő mennyiségű petroléum szállítható Jugoszláviába. Ugyanakkor a román kormány az érdekeltek kérésére behozatali engedélyeket ad a következő jugoszláviai árucikkek importjára: kőszőrűkövek, tricloretilen, morfium és annak termékei, cigaretta-papír, orvosságok (főképen különböző szérumok), valamint malomkerekek. A jugoszláv kormány pedig a következő román cikkek bevitelére ad elsősorban beviteli engedélyeket: üvegáru, ásványvizek, só és vegyi anyagok.

A jelen egyezmény életbelépése után lebonyolításra kerülő árucsera ellenértéke szabad devizákban kerül kifizetésre.

Mint már említettük, ez a szerződés 1940. február 29-ig marad életben. A két kormány, küldöttségei legkésőbb 1940. február 15-ikén kezdik meg tanácskozásaikat az új és végleges kereskedelmi szerződés megkötése érdekében.

A közlekedésügyi miniszter szerint a vasuti fuvardíjak mellekilletékeit kell csökkenteni

A közlekedésügyi minisztérium sajtóosztálya közleményt adott ki, amelyben részletesen ismerteti a legfelsőbb szállítási tanács tanulmányát a szállítási költségekkel kapcsolatban és megállapítja, hogy tulajdonképpen a szállítást a mellekilletékek drágítják meg. A vasuti fuvardíj tulajdonképpen két részből áll: az egyik a tulajdonképpeni szállítási díjak, a másik pedig a mellekilletékeket foglalja magába. Ezek az államnak járó illetékek, utilletékek, utmodernizálási, valamint repülőilletékek, a megvének és a községeknek járó illetékek. Ezek az illetékek oly magasak és annyi aránytalanok a szállítási díjhoz és az áru értékéhez viszonyítva, hogy valósággal megdrágítják a gazdasági fejlődést és ennek tudható be az, hogy a kereskedők lehetőleg nem vasuton, hanem tengeren szállítják cikkeiket.

Figyelemre méltó, hogy a mellekilletékeket

nem csak az árak, hanem a személyek szállítása után is fizetni kell. Így például tíz kilométernyi távolságra az I. osztályú vasuti jegy árából 28.60 lel a szállítási díj, 24.40 lel a mellekilleték. II. osztályú jegynél 21.40 a szállítási díj és 16.60 a mellekilleték, a III. osztályú jegy esetében 14.30 a szállítási díj és 8.70 a mellekilleték. Hetven kilométernyi távolságban egy III. osztályú jegy mellekilletéke 19 lel.

Az árak esetében például 100 kilo hus 40 kilométerre történő szállítási díja 23 lel, pénzügyi illeték, repülőilleték, utilleték 32 lel, míg Bucaresti főváros javára az ad-valorem illeték 330 lel. Ugyanolyan mennyiségű vaj ugyanolyan távolságra való szállítása esetében a szállítási díj 23 lel, adó, stb. 32 lel, míg Bucaresti főváros javára az ad-valorem illeték 390 lel.

csoporthoz tartozó tagja, valamint Horváth József szakosztályi előadó. Horváth József előadó ismertette a kisebbségi szövetségi élet elmúlt félévének helyzetét, amely idő alatt lényeges javulás nem állott be s ennek okát a szövetségi autonómia megszüntetése képezi. Tóvissy Géza, a „Hangya” szövetségek seregméit tártá fel, majd dr. gr. Bethlen László indítványára elhatározta a szakosztály, hogy az autonómia visszaadása tárgyában beindított mozgalmat tovább folytatja. E tárgyban megkeresi a NUF. magyar parlamenti csoportját is.

Az üzletek karácsonyi és újévi zárórája

Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a munkügyi minisztérium 65.392. sz. rendelete értelmében:

1. 1939. december 24-én, vasárnap, az egész országban az üzletek nyitva lesznek, 1939. december 27-én, szerdán, karácsony harmadnapján viszont zárva tartandók.

Hasonlóképpen nyitva lesznek az üzletek 1939. december 31-én, vasárnap is.

2. December 23-án, 24-én és 31-én az üzletek délelőtt is nyitva tartandók, az alkalmazottaknak felváltva engedélyezendő a pihenési idő.

December 23-án, 24-én és 31-én az esti záróra egy órával meghosszabbodik.

3. A horvályműhelyek december 24-én és 31-én nyitva, december 27-én zárva tartandók.

December 26-án, karácsony másnapján, a horvályüzletek déli 12 óráig nyitva lesznek, ezzel szemben december 28-án, csütörtökön déli 12 órától kezdve bezárandók.

Az állammal kötött szerződések után is le kell róni a bélyegilletéket

A hivatalos lapban megjelent közlés szerint a központi bélyegügyi bizottság megállapította, hogy a bélyegtvény 22. szakaszának 1. bekezdése értelmében az állam mentesül a bélyegilletékek fizetése alól. Azok a jogi tények viszont, amelyek az állam és magánfelek között jönnek létre, nem mentesek a bélyegilleték alól, mert a bélyegtvény 45. szakasza értelmében ilyen esetekben a teljes bélyegilletéket annak a magánfélnek kell viselnie, akivel az állam a szerződést kötötte.

Ez év április elsejéig az olyan jogi tények, amelyek magánfelek valamint a bélyegmentesség kedvezményében részesült intézmények között jött létre, mentesültek a bélyegilleték alól, mert a bélyegtvény szövege nem tartalmazott a 45. szakaszhoz hasonló szakaszt, amely szerint ilyen esetekben is a magánfélnek kellett volna viselnie a bélyegilletéket. Viszont ez év április elsejétől a bélyegtvény 45. szakaszának hatályát a fentemlített intézmények és vállalatok esetére is kiterjesztik. Így tehát 1939. április elsejétől kezdve olyan esetekben, amikor jogi tények jönnek létre a fenti intézmények és magánfelek között, a bélyegilletéket a magánfeleknek viselniük kell.

A kereskedelmi malmok közvetlenül a termelőktől is vásárolhatnak búzát

A Monitorul Oficial december 19-iki száma minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl, amelynek értelmében az ország egész területén a kereskedelmi malmok, függetlenül attól, hogy maguk szármára, vagy pékek, avagy más személyek megbízásából őrömlék, a jövőben közvetlenül a termelőktől is vásárolhatnak búzát. A buza vásárlása az 1939. július 17-én megállapított minimális áron történik. Az 1939-ben megjelent 2.466. 3.162 és 3.276 számú minisztertanácsi jegyzőkönyvek intézkedései hatályukat veszítik.

= Szövetkezeti fakivitel a közelketre. Románia közlekedési fakivitele rendkívül megélnkült az utóbbi időben. A román fakivitelbe bekapcsolódott a csikszentdomokosi „Arbor” Fakitermelő és „Viktoria” Fakeldolgozó szövetkezet is. A szoros összeműködésben álló két székely szövetkezet eddig 300 vagon lát adott át Palesztinai kivitelre. A szövetkezetek egyelőre még exportörök útján bonyolítják le szállításaikat, de remélhető, hogy közelebről közvetlen összeköttetést építenek ki az exporttal és a fakivitelbe bekapcsolódnak más székely szövetkezetek is.

= Mikor mentesek a bélyeg alól a konverziós ügyekben kért bizonyítványok. A központi bélyegbizottság a következő döntést hozta: Az említett bizottság 1937. július 6-án hozott határozata, amelynek értelmében nem bélyegmentesek azok a bizonyítványok, amelyeket azok kérnek, akik igazolni akarják, hogy nem kérték a konverzió kedvezményét és nem estek azok kategóriájába, akik a konverziós törvény kedvezményeit élvezték. — továbbra is érvényben marad, azzal a magyarázattal, hogy ez a határozat nem vonatkozik azon esetekre, amelyeket a konverziós törvény 22. szakasza szabályoz. Így tehát a községi jegyzőktől kért, alább megemlített bizonyítványok mentesek a bélyegilleték alól, mert az 1934. évi április 7-iki konverziós törvény 22. szakasza így intézkedik. Ez a kedvezmény azon bizonyítványokra vonatkozik, amelyeket a konverzió alá eső, de konverziós bejelentésre nem kötelezett adósok kérnek a községi jegyzőktől annak igazolására, hogy ingatlanára a hitelezők eszközök, vagy pedig nem eszközölték bejegyzést.

= Orvoslást nyert a magyar tejszövetkezetek sérélmé. Az 1935-ben megjelent szövetségi törvény rendelkezése értelmében minden szövetkezetnek alapszabályait a szövetségi törvényvel összhangba kellett hoznia. A „Szövetség” Gazdasági és Hiteleszövetkezetek Központja kötelekébe tartozó tejszövetkezetek a törvényes rendelkezések idejében eleget is tettek, azonban az újonnan elfogadott alapszabályok jóváhagyása többrendbeli közbenjárás dacára késett. A Központ újabb közbenjárása most eredménnyel járt, amennyiben a tejszövetkezeti alapszabályok jóváhagyását sikerült kieszközölnie. Ezáltal egy régi szövetségi sérélmé nyert orvoslást. Az elintézés vagy megnyugvást kellett a Központ kötelekébe tartozó tejszövetkezetek körében.

A szövetkezetek hitelezőkkel 1940. január 1-ig köthetnek egyezséget

Mint ismeretes a konverziós törvény a pénzügyi intézeteknek módot adott arra, hogy konverziós veszteségeiket a hitelezők terhére átruházzák. A szövetkezeteknél a szöv. törvény külön szakaszban intézkedett az egyezségek megkötése ügyében. A f. évi január 20-i szövetségi törvény módosítása a hitelezőkkel való egyezség megkötése végső határidejét 1940. január 1-ben állapította meg. Eszerint év végéig minden szövetkezet a hitelezők többségével az egyezség feltételeit el kell fogadtassa és a többségnek az egyezségi feltételekhez történt hozzájárulását tartalmazó igazgatósági jegyzőkönyvet jóváhagyvassa. Melynek nem sikerült az egyezségi feltételeket a hitelezők többségével elfogadtatni ugyancsak fenti határidőig a bíróság közbenjöttével a teljerbírási alapján kell a fizetőképességet megállapítani.

A Nemzeti Szövetségi Intézet a megkötött, de még jóvá nem hagyott hitelezői egyezséget tartalmazó jegyzőkönyvek láttatásával Horváth József központi főtisztviselőt biztatta meg.

= A Magyar Népközösség Szövetségi Alosztályának ülése. A Magyar Népközösség szövetségi alosztálya ülést tartott. A szakosztályi ülésen jelen voltak Haller István gr. szakosztályi elnök, Béli Kálmán gr., a Gazdasági és Hiteleszövetkezetek Központjának elnöke, Bethlen László gr., a Központ vezérigazgatója, Tóvissy Géza dr., a Hangya vezérigazgatója, Gyárfás Elemér dr., szenátor, a NUF. magyar parlamenti

Legújabb jelentéseink:

Hitler táviratilag üdvözölte Stalint születésnapja alkalmából

„Stalin-díjat” létesítettek Oroszországban

Berlinből jelentik: Stalin hatvanadik születésnapja alkalmából Hitler kancellár a következő szövegű táviratban üdvözölte Stalint:

„Hatvanadik születésnapja betöltése alkalmából kérem, fogadja legőszintébb szerencsekívánataimat. Ezt az alkalmat felhasználom arra is, hogy ugyanakkor jó egészséget kívánjak Önnek és boldog jövőt a Német Birodalommal barátságos viszonyt fenntartó Szovjetországnak.”

Ribbentrop külügyminiszter ugyancsak táviratban fejezte ki jókívánásait. (Rador).

Moszkvából jelentik: A legfelsőbb szovjet tanács által kiadott határozat értelmében Stalin Visarianovics Józsefnek hatvanadik születésnapja alkalmából „A szocialista munka hőse” címet adományozták. Ezenkívül Stalin megkapta a Lenin-rend legmagasabb fokozatát. A határozat kimondja, hogy a kitüntetéseket Stalin azokért a fáradhatatlan munkálkodásokért kapta, amelyeket a bolsevista párt megszervezése terén fejtett, valamint a szovjet állam létrehozásáért. A népbiztosok tanácsa ugyancsak elhatározta, hogy 16 darab „Stalin-díjat” tuz ki, egyenként 100 ezer rubel értékben, amelyeket azoknak a kiváló tudósoknak, íróknak és mű-

vészeknek adnak, akik főképen a fizikában, számítástanban, a műszakban, kémiában, biológiában, földművelésben, orvostanban, bölcsészletben, közgazdaságban, történelemben, zenében, festészetben, szobrászatban, építészetben, szín- és filmművészetben fejtenek ki értékes tevékenységet. Évente ugyancsak „Stalin-díjazásban” részesítik a leghasznosabb találmányt. Hasonlóképpen több díjat tüztek ki a katonai tudományok művelőinek.

A Tass-iroda jelentik: Az egész szovjet sajtó részletesen közli Stalin életrajzát 60-ik születésnapja alkalmából. Stalin 1879-ben december 21-én született Góviban és nagy szerepet játszott a forradalom megszervezésében. A bolsevizmus uralkodása után katonai, gazdasági és szociális téren ért el nagy eredményeket. A Szovjet iparosítása az ő irányítása alatt történt. (Rador).

Berlinből jelentik: Stalin hatvanadik születésnapja alkalmából a német lapok kiemelik az orosz diktátor nagy érdemeit a német-orosz közeledés tekintetében. Különösen azt hangsúlyozzák az újságok, hogy ezzel a lépéssel megsemmisült az angol-francia bekerítési politika. (Rador).

Francia csapatösszevonások Szíriában

Londonból jelentik: A Daily Telegraph Szíriába küldött munkatársa hosszabb cikket közölt szíriai utjáról. Az újságíró közlése szerint a francia kormány 1200 kilométeres szakaszon nagyarányú csapatösszevonást eszközölt. A hadtestek sorában északafrikai, valamint több gyarmati, közöttük algéri, marokkói, tuniszi, indokínai, szenegáli katonák, elsősorban pedig a francia idegentűz katonái foglalnak helyet. A katonák számarányára vonatkozólag semmié-

szé közlést nem hozhatnak nyilvánosságra. Az angol lap tudósítója cikke végén Weygand-tábornokot, a szíriai haderők főparancsnokát dicséri, aki mintaszerűséggel képezte ki és összpontosította a gyarmati hadsereget.

Bombayból jelentik: Különböző hírvírássok szerint Indiában több új katonai zászlóaljat létesítettek, amelyeket különböző helységeken helyeznek el.

LAPZÁRTA:

BERLIN. Az Adolf Bratt nevű 1818 tonnás úrtartalmu svéd gőzös csütörtökön aknára futott és elsüllyedt. A legénység tagjai közül 16 megmenekült, 5 a tenger hullámaiban lelte halálát. Amszterdami jelentés arról számol be, hogy az Adolf Bratt egy holland aknamezőbe került és ott robbant fel.

AMSZTERDAM. Csütörtökön több idegen repülőgép haladt át Utrecht fölött. A holland vadászrepülőgépek azonnal üldözőbe vették a semlegességet megsértő idegen gépeket és sikerült azokat visszatérésre kényszeríteni. (Rador).

LONDON. Londonba érkezett jelentések szerint a finn léghajító útegek csütörtökön hét szovjetgépet öttek le.

RIGA. A Gneisenau német utasszállító hajó, amely

december 9-én indult el a rigai kikötőből, a Balti-tengeren eddig meg ismeretlen körülmények között elsüllyedt. A hajón 900 utas volt.

LONDON. A Press Association írásban közölte, hogy a németek a Siegfried vonalnak kelet felé való kiterjesztésével foglalkoznak. Ezek a munkák a német erődíjvonalt legdélibb szakaszától a konstanzi tóig terjednek.

BELGRÁD. Czvetkovics Jugoszláv miniszterelnök csütörtökön kihallgatáson fogadta Cadere belgrádi román nagykövetet, aki magas kitüntetést nyújtott át a Jugoszláv kormányelnöknek.

BERLIN. A Német Távirati Iroda jelentik: A Comitas nevű, 4000 tonna úrtartalmu hajó csütörtökön a holland partok közelében aknamezőre futott és felrobbant. Hasonló sors érte a Vega nevű svéd gőzöst is.

Uj olasz-német egyezmény olaszországi németek áttelepítésére

Rómából jelentik: Az olasz és a német kormány között megegyezés jött létre a Bolzano, Udine és Belluno tartománybeli német eredetű lakosság áttelepítésére vonatkozóan. Az egyezmény értelmében legkésőbb 1939. december 31-nek éjjeli 12 órájáig az ott lakó németnyelvű lakosoknak akár a német, akár pedig az olasz állampolgárságot kell választani. Amennyiben valaki a német állampolgárságot választja, záros határidőn belül köteles visszatérni a birodalomba, ha pedig olasz állampolgár kíván maradni, megőrzi minden eddigi jogát. Az egyezményt olasz részről Guidi belügyi államtitkár, német részről Himmler, német rendőrfőnök írta alá. (Rador).

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás —

PENTEK, DECEMBER 22.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizuális jelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Vokálzene lemezeken. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene közvetítése. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Mihai Tocan előadása a spanyol nőkről és a Karácsony ünnepéről. 19.17: Az egyetlen ének. 19.45: Hangszerszólók lemezek. 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20.05: Const. Gerota előadása Sybilről és más pogány prófétákról, akik megjövendölték a Megváltó eljövését. 20.25: Margareta Vasilescu Dejana énekel. 20.45: Hírek. 21: Gheorghe Kazana énekel. 21.15: A rádió zenekara karácsonyi zenét ad elő. 21.55: Hírek, sportközlemények. 22.10: A zene közvetítése. 22.50: Massenet: Werther című operájának IV. felvonása lemezekről. 23.45: Hírek, külföldre franciául, németül, olaszul és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Beszékart zenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás, és vizuális jelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.40: Hírek. 17.15: Ruzsinyelvű előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Részlet a Puccini műveiből lemezek. 19: A világ első műsorközvetítője. Előadás hanglemezekkel. 19.20: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Suki Tóni és cigányzenekara. 21.25: Közvetítés. 22.15: Tordától Zsibőig. Versek Erdélyről. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Dohnányi Ernő és Zathureczky Ede zongora-hegedűszonátákat ad elő. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Hanglemezek.

Budapest II. 19.20: Gyorsírótanfolyam. 19.50: Suki Tóni cigányzenekara. 20.25: Nápolyi Johanna, Passuth László dr. előadása. 21: Hírek. 21.20: Finn népköltés. Sz. Veres Jolán előadása. 21.40: Filmdalok és táncszámok lemezekről. 22.35: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A lentí rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

OKTATÁS

Gimnáziumi tanár, francia és német nyelv és irodalomból ad leckeórákat. Cim a kiadóban. 5773

LAKÁS

Modern, egyszobás, alkovos, fürdőszobás lakás kiadó. P. Luptei 19. és Str. Dr. Ioan Petran 4. szám alatt is. 5762

Háromszobás, modern, újonnan festett, szép lakás kiadó. Bul. Reg. Ferdinand No. 50. 5701

Négy szobás, fürdőszobás, összkomfortos új aradi ház, szép kerttel, kökerítésselel olcsón eladó. Cim a kiadóban. 5746

VETEL-ELADÁS

Három és fél hónapos him daxli, fajtisza, eladó. Cim a kiadóban. 5763a

Gyermek cipők 33-as és 35-ös lábra eladók. Érdeklődni telefonon: 1073. 5770

Modern díó-fotelok, kárpitozva, olcsón eladók. Comisio biz.-üzlet, Dacia-kávéház mellett. 5771

Vadonatú kötőgép. Diamant-gyármány, 5/60, eladó. Hammer Vilmos és Fia, P. Avram Iancu 5-6. 5725

Prima kövérdiszó állandóan kapható. Str. Gen. Coanda 77. 5642

2+1 lámpás, alig használt rádió sürgösen eladó. Ugyanott egy inga-óra, harangütéssel. Str. Stroescu 16-18. ar-tó 3. 5745

Karácsonyi ünnepekre

legjobb minőségű **ALGO-BOROK** stb., Eminescu 4. sz. alatti detaifüzletben kaphatók.

Díóhálok modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamlérek, ebédők nagy választékban olcsón kaphatók. Süllyesztős varrógépek nagy választékban. Zálogcéduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo bizományi-üzlet, Fischer Eliz-palota 5433

Salgóné

Cal. Banatulul és Avram Iancu-ér sarok Keres megvételre megbízó részére bútorokat, szalonokat, gyári és perzsaszőnyegeket, ezüstneműt, antik ékszereket, dísz tárgyakat, varró- és trögépeket, stb. 5473

INGATLAN

Megvételre kerestetik 60-100 holdas ranyásbirtok Györök-Világos környékén. Ajánlatok „Kézpénz” jellegre a kiadóba. 5734

KÜLÖNFÉLEK

Elveszett három darab préselt mintájú fekete bőr. Jutalom ellenében kérem leadni: Str. Ciorogariu 14. 5772

2.300.000 leuel rendelkező társat keres jólbevezetett tricotage-üzem. Ajánlatokat „Rentábilis 10” jellegre a kiadóba. 5763

Kaucióval rendelkező vendéglősházaspár percentre, vagy hárbe vendéglőt, vagy korcsmát keres. Címeket „Szorgalom” jellegre a kiadóba kér.

Hirdessen az „Aradi Közlöny”-ben